

Ο μικρός
ΜΠΟΥΡΛΟΤΙΕΡΗΣ

Το Τρεχαντήρι του
Θανάτου

8

ΣΤΟ ΒΑΡΑΘΡΟ

Ο ΝΙΚΗΤΑΣ Ἀστρακόρης, χωρίς σπαθί τώρα—τὸ γιαταγάνι του ἔχει ξεφύγει ἀπὸ τὰ χέρια του καὶ βρίσκεται μακριὰ— ὀπισθοχωρεῖ, προσπαθώντας νὰ φυλαχτῆ ἀπ' τὸ θανάσιμο χτύπημα ποὺ ἐτοιμάζεται νὰ τοῦ δώσῃ ὁ Τούρκος ἀντίπαλός του (*). Ἐχει ξεχάσει ὅμως πῶς ἡ σκληρὴ αὐτὴ μάχη γίνεται στὴν ἀκρὴ τοῦ γκρεμοῦ καὶ πῶς κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του, μισὸ μέτρο πιὸ ἐκεῖ, γάσκει σὲ μεγάλο βάθος ἡ θάλασσα.

Καθὼς ὀπισθοχωρεῖ λοιπὸν, νοιώθει ξαφνικὰ νὰ βρίσκεται στὸ κενό. Τὰ μάτια του στρον γυλεύουν ἀπὸ τὸν τρόμο κι' ἀ-

(*) Διάβασε τὸ προηγούμενο τεύχος: «Τὸ γιαταγάνι τῆς Ἐκδικήσεως».

νασηκώνει τὰ χέρια. Μὰ δὲν ὑπάρχει τίποτα ποὺ νὰ μπόρῃ νὰ τὸν κρατήσῃ. Πέφτει: ἀνάσκελα καὶ ἀρχίζει νὰ κατρακυλάει στὸ βάραθρο. Ἀμυδρὰ βλέπει στὴν ἀκρὴ τοῦ γκρεμοῦ τὴ σιλουέτα τοῦ μεγάλου Τούρκου ποὺ, κραδαίνοντας ἀκόμα τὸ γιαταγάνι του, σκύβει καὶ παρακολουθεῖ τὴν πτώσι του μὲ μιὰ ἔκφρασι ἄγριας χαρᾶς στὸ πρόσωπο.

— Τὰ σκυλόψαφα θὰ χορτάσουν τώρα μὲ τὰ κρέατά σου, βρωμογκισοῦρ!, τοῦ φωνάζει. Ἔτσι θὰ πεθάνῃς, χωρίς νὰ λερῶσω τὸ σπαθί μου μὲ τὸ βρώμικο αἷμα σου.

Ἡ φωνὴ φτάνει σὰν ἀπὸ κάπου πολὺ μακριὰ στ' αὐτιά του. «Εἶμαι χαμένος!» σκέφτεται. Μὰ σχεδὸν ἀμέσως ξαναβρίσκει τὸ κουράγιο του. «Ὁχι. Δὲν πρέπει νὰ πεθάνω!» Αὐτὴ τὴ στιγμή, τὴν πιὸ

κρίσιμη τῆς ζωῆς του, τὸ Ἐλληνόπουλο καταλαβαίνει πὼς πρέπει ν' ἀντιδράσῃ. Καί, καθὼς πέφτει, ἀναδιπλώνει τὸ λαστιχένιο κορμί του, παίρνει μιὰ βόλτα στὸν ἀέρα κι' ἀπλώνει τὰ δύο του χέρια μπροστά. Σ' αὐτὴ τῆ στάσι, μπορεῖ νὰ βουτήσῃ στὴ θάλασσα μὲ λιγώτερο κίνδυνο. Ἄν ἔχη τύχη καὶ τὰ νερὰ εἶναι βαθεῖα καὶ δὲν χτυπήσῃ στὸ βυθὸ τὸ κεφάλι του, οἱ πιθανότητες σωτηρίας αὐξάνουν...

Καὶ ξαφνικὰ νοιώθει τὴ θάλασσα νάρχεται καταπάνω του. Τὸ κορμί του βροντᾶει στὸ νερὸ καὶ ἡ ἀνάσα του κόβεται. Βυθίζεται σὰ βολίδα μὲ μιὰν ἀσύλληπτη ταχύτητα κι' ἔχει τὴν αἴσθησι πὼς δὲν πρόκειται πιά νὰ ξαναδῇ τὸ φῶς. Γιὰ μερικὲς στιγμὲς, πιστεύει πὼς ἔφτασε τὸ τέλος καὶ δὲν ἔχει νὰ ἐλπίζει τίποτα. Τώρα θὰ χτυπήσῃ κάπου, θὰ χτυπήσῃ ἀπάνω στοὺς μυτεροὺς βράχους τοῦ βυθοῦ, θὰ κομματιαστῇ, θὰ γίνῃ ἓνας ἀμορφος ὄγκος ἀπὸ ματωμένες σάρκες καὶ ὀστά.

Ὅμως ἡ θάλασσα στὰ μέρη αὐτὰ ἔχει βάθος πάνω ἀπὸ διακόσιες ὀργιές καὶ σιγὰ-σιγὰ ὁ Νικήτας καταλαβαίνει πὼς ἡ ὀρμὴ τῆς καταδύσεως λιγοστεύει ἐνῶ ὁ βυθὸς εἶναι ἀκόμα μακριά. Τώρα ἀπλώνει τὰ χέρια παίρνει μιὰ βόλτα μέσα στὸ νερὸ, τινάζει τὰ πόδια καί, διαγράφοντας ἓνα μεγάλο τόξο, ἀρχίζει ν' ἀνεβαίνει. Λίγες στιγμὲς ἀργότερα, βγαίνει στὸν ἀφρῶς...

Τ' αὐτιά του βουίζουν. Αἰ-

σθάνεται μιὰ φοβερὴ δύσπνοια. Ἡ ὑπεράνθρωπη προσπάθεια τὸν ἔχει ἐξαντλήσει. Ἀναπνέει μὲ δυσκολία. Ρουφάει καὶ στέλνει ὅσο μπορεῖ περισσότερο ὀξυγόνο στὰ πνευμόνια του. Μὰ δὲν ὠφελεῖ. Τὰ χέρια του δὲ μποροῦν νὰ κινηθοῦν... καταλαβαίνει πὼς δὲ θὰ μπορέσῃ νὰ κρατηθῇ γιὰ πολὺ στὴν ἐπιφάνεια. Οἱ δυνάμεις του τὸν ἔχουν ἐγκαταλείψει.

Ξαφνικὰ ὅμως, ἀκούει θόρυβο ἀπὸ κουπιὰ κάπου ἐκεῖ κοντά. Μέσα στὸ σκοτάδι ξεχωρίζει μιὰ βάρκα πού ἔρχεται πρὸς τὸ μέρος του.

— Κουράγιο, μικρέ!, τοῦ φωνάζει κάποιος. Σ' ἓνα λεπτὸ εἴμαστε κοντά σου...

Ἀναγνωρίζει τὴ φωνὴ τοῦ Στραπάτσου. Αὐτὸ τοῦ δίνει κουράγιο. Ὅχι λοιπόν, δὲ θὰ χαθῇ μέσα σ' αὐτὰ τὰ ἀφιλόξενα νερὰ, οὔτε θὰ γίνῃ τροφή γιὰ τὰ σκυλόφαρα! Συγκεντρώνοντας ὅσες δυνάμεις τοῦ ἀπομένουν, ἀρχίζει τὴν ἀπλωτὴ καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγο τέσσερα γερὰ μπράτσα τὸν ἀρπάζουν, τὸν τραβοῦν ἔξω ἀπ' τὸ νερὸ καὶ τὸν ρίχνουν μέσα στὴ βάρκα.

— Σέ εἶδαμε ἀπὸ μακριά, τοῦ λέει ὁ Ἀργυρῆς, νὰ πέφτης ἀπὸ τὸ γκρεμὸ καὶ καταλάβαμε πὼς εἶχες μπλεξιμάτα. Εὐτυχῶς δὲν ἔπαθες τίποτα.

Τὸ παιδί χαμογελάει.

— Λίγο ἀκόμα καὶ θάβραζα σὲ φασαρίες τὸ Στραπάτσο, ἀποκρίνεται. Θ' ἀρχίζε τις

ψαλμωδίες, αλλά εγώ δὲν θ' άκουγα...

ΤΟ ΣΩΜΑ
ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗ

ΤΩΡΑ οί τρεῖς "Ελληνες είναι έτοιμοι για τὸ ταξίδι στὸ Καδίκιοϊ. Φορῶν, ὅπως θυμάται ὁ ἀναγνώστης, ψαράδικα ρούχα κι' ἔχουν μέσα στὴ βάρκα ὅλα τὰ σύνεργα τῆς ψαρικής, για τὴν περίπτωση που θὰ συναντηθοῦν μὲ κανένα ἀπ' τὰ μικρὰ τούρκικα περιπολικά που τριγυρνᾶνε τίς νύχτες στὸν Κεράτιο. Κανείς δὲν θὰ ὑποφιαστῆ τρεῖς φιλήσυχους ψαράδες, που βγήκαν νὰ δουλέψουν για τὸ ψωμί τῶν παιδιῶν τους. Οὐτε φυσικὰ είναι δυνατὸ νὰ φαντασθῆ κανείς ὅτι αὐτοί οἱ τολμηροὶ ἄνδρες ἄφησαν τὴν ἀσφαλὴ κρυψώνα τους στὸ Τοπχανέ για νὰ ξεδιαλύνουν ἕνα ὄνειρο (*).

— Δὲν φεύγει ἀπὸ τὰ μάτια μου τὸ ὄραμα τοῦ Πατριάρχη, λέει τὸ "Ελληνοπούλο. Είναι κάτι πρωτοφανέρωτο αὐτὸ που μοῦ συμβάνει. "Όλη τὴν ὥρα τὸν βλέπω ὀλοζώντα νο μπροστά μου μὲ τὴ θηλειὰ στὸ λαιμό.

"Η νύχτα είναι γλυκειά και γεμάτη ἄστρα κι' ἡ βάρκα γλυστράει ἀπαλὰ στὸ νερὸ μὲ κατεύθυνσι πρὸς τὸ Καδίκιοϊ. Στὸ δρόμο τους, συναντοῦν πολλὰ ψαροκαϊκὰ, που ἔχουν ἀπλώσει τὰ δίχτυα τους και

περιμένουν νὰ ξημερώσει. Κανείς δὲν τοὺς ὑποφιάζεται κι' ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα βρίσκονται στὰ νερά του Καδίκιοϊ. "Εδῶ είναι φουναρισμένα δυὸ τρικάρτα. "Ενα σλοβένικο κι' ἕνα μὲ ρούσικη σημαία. Είναι περαστικά ἀπὸ τὴν πόλη και θὰ συνεχίσουν ἔπειτα ἀπὸ μιὰ - δυὸ μέρες τὸ ταξίδι τους.

— Αὐτὸ τὸ σκαρὶ δὲν μοῦ φαίνεται ἀγνωστο, λέει ὁ Στραπάτσος δείχνοντας ἐκεῖνο που ἔχει ζωγραφισμένη στὴ μάσκα τῆς πλώρης του τὴ ρούσικη σημαία. Κάπου τὸ ἔχω ξαναδῆ αὐτὸ τὸ καράβι.

— Μπορεῖ νὰ είναι κανένα ἑλληνικὸ, λέει ὁ Νικήτας. Μιὰ φορὰ τὸ «'Αγία Τριάς» τοῦ καπετάν Γκίκα, που περιμένουμε νὰ μᾶς φέρη πίσω στὴν "Ελλάδα, δὲν είναι...

— Κυττάξτε ἐκεῖ!, τοὺς κόβει τὴν κουβέντα ὁ "Αργύρης.

Γυρίζουν ξαφνικὰ κατὰ τὸ μέρος που δείχνει. Σὲ ἀπόστασι εἴκοσι μέτρων ἀπὸ τὴ βάρκα τους κάτι ἐπιπλέει στὴ θάλασσα.

— Τί νᾶναι αὐτὸ τὸ πρῆγμα; παραξενεύεται ὁ Στραπάτσος.

— Περιέργο!, κάνει συλλογισμένος ὁ Νικήτας. Πρέπει νὰ πλησιάσουμε...

Λάμνουν ἑλαφρὰ τὰ κουπιά και πλησιάζουν πρὸς τὰ ἐκεῖ. "Ο κοντόχοντρος Κεφαλωνίτης, που τὸν τρώει ἡ περιέργεια, τρέχει πρῶτος πρὸς τὴν πλῶρη και σκύβει ὀλόκερος πρὸς τὰ ἔξω, προσπαθώντας νὰ ξεχωρίση τὸ παράξενο

(*) Διάβασε τὸ προηγούμενο τεῦχος: «Τὸ γιαταγάνι τῆς "Εκδικήσεως».

ἀντικείμενο που σκαμπανεβάζει από το έλαφρό κύμα μέσα στο νερό. 'Απότομα όμως γουρλώνει τὰ μάτια και ρίχνεται πρὸς τὰ πίσω.

— Θεούλη μου!, ξεφωνίζει.

— Τί τρέχει, Γεράσιμη; ρωτάει με αγωνία ὁ Νικήτας.

— 'Ο... ὁ... Πατριάρχης!, κάνει με κοιτῆ ανάσα ὁ Στραπάτσος.

'Αφήνουν τὰ κουπιά και τρέχουν κοντά του. Πραγματικά, μέσα στη θάλασσα, μερικά μέτρα πιὸ ἐκεῖ ἐπιπλέει τὸ πτώμα τοῦ Πατριάρχη!

— Τὸ ὄνειρο!, λέει ἀνατριχιάζοντας τὸ 'Ελληνόπουλο. Νὰ πὼς ἐξηγῆται τὸ ὄνειρο!

Σταυροκοπιούνται κι' οἱ τρεῖς νοιώθοντας ἕνα παράξε-

νο δέος νὰ τοὺς κυριεύη και μενουν γιὰ μερικές στιγμές ἀμίλητοι με τὰ μάτια κορφωμένα στοῖς ἱεροὺς σκῆνωμα τοῦ ἔθνομάρτυρος...

— 'Η ψυχὴ του, λέει με φόβη που τρέμει ἀπὸ συγκίνηση ὁ Νικήτας, ταξιδεύει μαζί με τοὺς ἀγγέλους στὸν οὐρανό. Μὰ τὸ σῶμα του πρέπει νὰ βρῆ ἀνάπαυση σ' ἕνα τάφο. Γι' αὐτὸ με τόση λαχτόρα ἦρθε στοῖς ὄνειρό μου και με προσκάλεσε στοῖς Καδίκιοι.

— Μὰ πὼς ξαναβγῆκε στὸν ἀφρό; ρωτᾷ με κατὰπληξ, ὁ Στραπάτσος. 'Αφού μᾶς εἶπαν πὼς εἶχαν δέσει στοῖς λαιμό του ἕνα κοτρώνη που ζύγιζε ἑκατὸ ἑκάδες...

— Τοῦτο εἶναι ἕνα θαῦμα,

— Θεούλη μου!, ξεφωνίζει ὁ Στραπάτσος και γουρλώνει τὰ μάτια

Τελευταίος ανεβαίνει στο καράβι ο Νικήτας...

έξηγει το παιδί. 'Η πέτρα από θεϊκή θέλησι ξέφυγε από τη θηλειά και ο νεκρός ξανάνεβηκε στην έπιφάνεια.

Σταυροκοπιέται πάλι. Σταυροκοπιούνται κι' οί άλλοι.

— Μέγας είσαι, Κύριε, και θαυμαστά τὰ έργα σου!, ψιθυρίζει μέλνοντας χαμηλόφωνα ο Κεφαλλονίτης.

— Έμπρός, παιδιά! λέει ο 'Αργύρης. Νὰ τὸν τραβήξουμε στη στεριά...

— Πρώτα θὰ τὸν βάλουμε στη βάρκα!, λέει ο Νικήτας. Καί κατόπι θὰ σκεφτούμε πὸυ πρέπει νὰ τὸν θάψουμε.

Ζυγώνουν περισσότερο. Τώρα μποροῦν νὰ διακρίνουν καθαρά τὸ πρόσωπό του. Είναι

ἀνεγγίχτο. Τὰ μάτια του χονάχα είναι ἀνοιχτὰ καὶ κυττάζουν τὸν γεμάτο ἀπ' τὰ διαμάντια τῶν ἀστρῶν οὐρανὸ. Στὸ λαϊμό του είναι περασμένη ἀκόμα ἡ θηλειὰ τοῦ σκοινιοῦ.

Οἱ δυὸ ἄντρες καὶ τὸ παιδί ἀρχίζουν τώρα νὰ δουλεύουν γοργά. Ένας ἀπὸ τοὺς τρεῖς πρέπει νὰ πῆση στὴ θάλασσα γιὰ νὰ βοηθήση, ἀνασηκώνοντας τὸ πτώμα, νὰ τὸ βάλουν μέσα στὴ βάρκα. Ὁ Στραπάτσος, χωρὶς χασομέρι, ρίχνεται στὸ νερό. Οἱ ἄλλοι σκύβουν ἀπὸ τὴν κουπαστή. Τὰ δάχτυλά τους γαντζώνονται στὸ ράσο καὶ τὸ τραβοῦν πρὸς τὰ πάνω. Ἀπὸ τὴ θά-

λασσα ό Κεφαλληνίτης βοηθάει.

— Άντε παιδιά! Λίγο ακόμα, φωνάζει ό Νικήτας.

Ο νεκρός βρίσκεται τώρα ό μισός έξω άπ' τ'ό νερό. Λίγο ακόμα και θάχουν τελειώσει. Όμως ξαφνικά κάτι γίνεται και όλα μπερδεύονται κι' έρχονται άσκημα. Η βάρκα, πού είναι γεμισμένη άπό τή μιá μπάντα, καθώς δέχεται τ'ό βάρος τού Πατριάρχη γέρνει πιό πολύ και άπότομα ανατρέπεται. Ο Νικήτας κι' ό Άργύρης βρίσκονται άπό τή μιá στιγμή στην έλλη στο νερό κι' ό Στραπάτσος πού έτοιμάζεται νά βλαστημήση... δαγκώνει τή γλώσσα του...

— Τήν πάθαμε!, λέει.

Τώρα κολυμπούν κι' οι τρεις γύρω άπό τ'ό πτώμα.

— Πρέπει νά ξαναφέρουμε τή βάρκα στη θέση της, διατάζει τ'ό παιδί. Διαφορετικά δέ γίνεται:

ΜΟΝΟ
ΤΑ ΒΟΥΝΑ ΔΕ ΣΜΙΓΟΥΝ

ΚΑΘΩΣ όμως αρχίζουν τ'ς πρώτες προσπάθειες, άκουνε μερικές κουβέντες, πού τους ξαφνιαζουν. Μερικοί άνθρωποι άπό τ'ό πλήρωμα τού τρικάταρτου με τή ρουσική σημαία, πού είναι άραγμένο εκεί κοντά, τους έχουν άντιληφθή και προσπαθούν νά ξεχωρίσουν τί κάνουν μέσα στο σκοτάδι. Κυτάζουν και μιλούν μεγαλόφωνα.

—Μά τόν Άγιο Γεράσιμο τόν πατριώτη μας, λέει κάποιος, δέν μπορώ νά καταλά-

βω τί σκαρώνουνε αύτουνοι έκεί κάτω οι τρεις Τουρκαλάδες...

— Κλέφτες θάναι, καπετάνιο! Κλέφτες θάναι και βγήκανε για πλιάτσικο, άποκρινεται κάποιος άλλος.

— Έτσι μούρχεται, μα τόν Άγιο, νά τους ρίξω ένα σμπάρο νά δώ τί θά κάνουνε!

Ο Στραπάτσος γουρλώνει τ'α μάτια και τεντώνει τ' αυτιά. Αύτοι οι δυό πού μιλάνε είναι Έλληνες. Άλλά ή προφορά τους κι' οι λέξεις πού μεταχειρίζονται δείχνουν ακόμα κάτι περισσότερο. Είναι Κεφαλληνίτες.

— Στάσου, ώρε πατρίδα!, φωνάζει. Κι' έμεις γραικοί είμαστε. Άφήστε τ' άστεία με τ'α σμπάρα κι' έλάτε νά βάλετε κανένα χέρι νά βοηθήσετε.

—Πρός τ'ο καράβι, παιδιά! διατάζει ό Νικήτας. Νά πάμε τόν Πατριάρχη προς τ'α εκεί. Άφού είναι Έλληνες, θά βοηθήσουν...

Άφήνουν τήν άναποδογυρισμένη βάρκα και κολυμπώντας σπρώχνουν τόν νεκρό προς τ'ό πλοίο. Άπό τ'ς κουραστές τους βλέπουν τώρα και σταυροκοπιούνται.

— Μωρέ, τί κάνετε εκεί; ρωτάει κάποιος. Πεθαιμένους μαζεύετε;

— Άφήστε μας νά ζυγώσουμε πρώτα και κατόπι σ'ας δίνουμε ρεπόρτο!, άποκρίνεται τ'ό παιδί.

Κι' όταν φτάνουν σ'ε άπόστασι πού μπορούν νά μιλούν χωρίς νά φωνάζουν, ό Νικήτας

έξηγεί με δυο λόγια τί συμβαίνει.

—Είναι ο Πατριάρχης Γρηγόριος, λέει, που κρεμάσανε πριν πέντε μέρες στο φανάρι οί Τούρκοι. Πέθανε σαν μάρτυρας για την έλευθερία του Γένους. Θέλουμε να τον θάψουμε.

Αυτό το αναπάντεχο νέο φέρνει μιὰ δυνατή αναταραχή στο κατάστρωμα του τρικάρτου. Άκούγονται διαστικές κουβέντες και τώρα από τίς κουπαστές κρέμονται πολλοί ναύτες που παρακολουθούν με περιέργεια αυτούς που μιλάνε.

— Βοηθήστε τους!, διατάζει κάποιος. Τραβήχτε τον Πατριάρχη στο πλοίο!

— Ο καπετάν Σκλάβος!, ξεφωνάζει ο Στραπάτσος που αναγνώριζε τη φωνή εκείνου που διατάζει. Μωρέ, για κύταξε συναπάντημα! Μονάχα βουνο με βουνο δε σμίγει!

Ύστερα από λίγο, ο νεκρός πατριάρχης βρίσκεται στην κουβέρτα του τρικάρτου. Σκαρφαλώνουν κι οί άλλοι. Τελευταίος πατάει στο κατάστρωμα ο Νικήτας. Ένας κοντόχοντρος άνδρας τους υποδέχεται.

— Καπετάν Σκλάβε!, φωνάζει ο Στραπάτσος.

— Γεράσιμε!, κάνει αυτός και γουρλώνει τα μάτια σαν να βλέπη όνειρο. Έσύ, μωρέ Στραπάτσο, στην Ίσταμπούλ;

— Όλόκληρος, καπετάνιο! Ήρθα να τους τά... ψάλω λιγάκι!

Ρίχνονται ό ένας στην άγκαλιά του άλλου και φιλιούνται. Είναι παλιοί φίλοι, έχουν μεγαλώσει από παιδιά μαζί στο Άργοςτόλι και τώρα που ξαναβλέπονται δεν μπορούν να κρύψουν τη χαρά τους.

— Να σου συστήσω την παρέα μου!, λέει ο Κεφαλλονίτης και κάνει τίς συστάσεις.

Ο καπετάν Σκλάβος, καθώς άκούει το όνομα του Νικήτα, άνασκιρτάει.

— Έσύ, μπρέ πατρίδα, είσαι ο Άστρακάρης ο μπουρλοτιέρης;

Τό παιδί χαμογελάει.

— Έτσι με λένε!, άποκρίνεται.

— Τίς προάλλες, καθώς κατέβαινα τό μπουγάκι της Σάμος, άντάμωσα τον καπετάν Άνδρέα τον Μιαούλη με πεντέξη ύδρέϊκα. Άναψε ή φωτιά στις θάλασσες του τόπου μας και σε χρειάζονται. Καθώς έμαθε πώς θα περνούσα από την Πόλη μούπε να ρωτήσω για σένανε. Όλοι νομίζουνε πώς χάθηκες.

— Πρώτα ο Θεός, λέει τό Έλληνόπουλο, λογαριάζουμε σε λίγες μέρες να βρισκόμαστε στο Μωρηά.

Όλοι ρωτάνε νέα για τον άγώνα και ο καπετάν Σκλάβος τους ίστορεί τό ένα και τάλλο. Ύστερα ή κουβέντα γυρίζει πάλι στον Πατριάρχη.

— Θα τον πάρω μαζί μου, λέει ο καπετάνιος του τρικάρτου. Άύριο σαλπάρω για την Όντέσσα. Στη Ρουσία είναι χριστιανοί. Θα τον θά-

φουν με τιμές όπως του ταιριάζει. "Ετσι θα βρῆ ανάπαυση τὸ ἅγιο σῶμα του...

— Αὐτὴ εἶναι ἡ πιὸ σωστὴ λύση, συμφωνεῖ ὁ Νικήτας.

— "Αν θέλετε ἔρχεστε καὶ σεῖς μαζί μου, συνεχίζει ὁ καπετὰν Σκλάβος. Στὸ γυρισμὸ, σὰς πάω στὴν Ἑλλάδα.

— Εἶμαστε βιαστικοί!, λέει ὁ Στραπάτσος. "Εχουμε... εἰσιτήρια ἐπιστροφῆς μετὰ τὴν «Ἁγία Τριάδα» τοῦ καπετὰν Γκίκα. Σήμερα αὔριο θὰ περάσει νὰ μὰς πάρει.

— Τότε ἀλλάζει.

"Ὅλη τὴν ὑπόλοιπη νύχτα σαβανώνουν τὸν Πατριάρχη καὶ τὸν κρύβουν στὸ ἀμπάρι τοῦ καραβιοῦ γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο. Ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμή στὴν ἄλλη, οἱ Τούρκοι μπορεῖ

νὰ κάνουν ἔρευνα. Κατὰ ἡμερῶματα ὁ Στραπάτσος, ὁ Νικήτας κι' ὁ Ἀργύρης βγαίνουν στὴ στερεά. Ἀπὸ τὴν παραλία παρακολουθοῦν τὸ μεγάλο τρικάρτο πὺ σαλπάρει. Τὸ μεγάλο σκάφος ἀντίζει τὰ πανιά του καὶ βάζει ρότα γιὰ τὴ Μαύρη Θάλασσα.

— "Εφυγε ἓνα βάρος ἀπ' τὴν καρδιά μου!, ἀναστενάζει ὁ Νικήτας. Ἐπὶ τέλους τὸ βασανισμένο κορμὶ τοῦ Πατριάρχου θὰ βρῆ ἀνάπαυση σ' ἓναν τάφο (*).

Ο ΝΑΡΓΙΛΕΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΠΑΤΣΟΥ

Σ ΤΟ Καδίκιοϊ, ντυμένοι μετὰ τὰ παραδισκὰ ρούχα, οἱ τρεῖς Ἑλληνες περι-

'Ο Στραπάτσος ρίχνει μιὰ πλάγια ματιὰ καθὼς φουμάσει τὸ ναργί λέ του...

Τὸ Ἑλληνόπουλο καὶ ὁ Στραπάτσος καβάλλα στ' ἄλλογο γάνον-
ται στὸ βάθος του μεγάλου δρόμου...

μένουν νὰ νυχτώσῃ· γιὰ νὰ

(*) Τὸ κεφαλληνίτικο τοῦ κα-
πετῶν Σκλάβου ἐφτάσε ἕστερα
ἀπὸ μερικές μέρες στὴν Ὀδισσό
καὶ τὸ ἱερὸ λείψανον παρεδόθη
στὸ λοιμοκαθαρτήριο. Ἐκεῖ, κα-
τὰ διαταγὴν τοῦ Ρώσου διοικη-
τοῦ, ἐξετάσθη τὸ πτώμα καὶ ἀ-
νγνωρίσθη ὅτι πράγματι ἦταν
τοῦ Παιτριάρχου. «Δοθείσης δὲ
τῆς εἰδήσεως εἰς Πετροῦπολιν,
γράφει ὁ ἱστορικός Ἰσχυρίδης
Ποικούπης, ἐξεδόθη διάταγμα ἵ-
να ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν νεκρὸν
δημοσίως ὄλαι αἱ προσήκουσαι
τιμαί. Συνέδραμε δὲ καὶ ἡ Ἱε-
ρά Σύνοδος τῆς Ρωσίας εἰς τὴν
ἐκκλησιαστικὴν λαμπρότητα τῆς
κτιρίας καὶ τὴν 17 Ἰουνίου
1821 συνήθησαν εἰς τὸ λοιμο-
καθατήριο αἱ πολιτικαὶ καὶ
στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ τοῦ τόπου,
τρεις ἐπίσκοποι, ὁ κληρὸς ὅλης
τῆς ἐπαρχίας, οἱ δυστυεῖς, πρῶ-
τος υγιες Ἕλληνας καὶ μέγα πλῆ-
θος λαοῦ καὶ ὑπὸ τὸν νεκρώσι-

μπορέσουν νὰ ἐπιστρέψουν
στὸ Τοπχανέ. Κυκλοφοροῦν ἀ-
γνώριστοι ἀνάμεσα στοὺς
Τούρκους καὶ κανεῖς δὲν τοὺς
ὑποψιάζεται. Τ' ἀπόγευμα πῖ-
νουν τούρκικο καφέ σ' ἓνα κα-

μον ἤσκι τῶν ἐκκλησιαστικῶν
καθάνων, τῶν ψαλμαδιῶν, τῶν
πυροβόλων, τῆς στρατιωτικῆς
μουσικῆς καὶ ὑπὸ τὰς ἀδιαιλί-
πτους εἰς τὸν ὕμνον εὐχάς,
συνώδρασαν τὸ ἱερὸ λείψανον ἀ-
λόβητον καὶ ἄδομον εἰς τὴν μη-
τρόπολιν τῆς Ὀδισσοῦ, ὅπου δι-
ήρκεσε τριήμερον μέχρι τῆς 19,
καθ' ἣν, ἀφοῦ ἐπόλη πάλιν ἡ νε-
κρώσιμος ἀκολουθία καὶ ἐξεφωνή-
θη παρὰ τοῦ ἱεροκλήρου τοῦ
Ὀικουμενικοῦ Παιτριάρχου Κων-
σταντινου Οἰκονόμου κατασκευ-
τικὸς λόγος, μετεκομίσθη ἐν μεγα-
λῇ καὶ αὐθιῆς πομπῇ καὶ παρα-
τάθη εἰς τὴν ἐκκλήσιον τῶν
Ἑλλήνων καὶ ἀπέτεθ' ἐν μνη-
ματικῇ αἰνῶντος τοῦ Ἁ-
γίου Βήματος...».

φενείο και ό Στραπάτσος, καθισμένους σταυροπόδι σ' ένα καναπέ, φομαρεί σαν πραγματικός αγάς έναν γιαθάσικο ναργιλέ. Ό Νικήτας κι ό Άργύρης κουβεντιάζουν για την επιστροφή στην Ελλάδα και κάνουν όνειρα.

— Άν τελειώση αυτός ό πόλεμος που ανοίξαμε έναντίον του τυράννου, λέει ό Άσπρακάρης, θά πάμε στην Τεργέστη να πάρουμε τη Λένα, την αδελφούλα μας. Θα έχη γίνη τώρα σωστή κοπέλλα και θα χαρή πολύ, Άργύρη, όταν σε δή. Ήσουνα, βλέπεις απ' τον καιρό που σ' άρπαξαν οι γενίτσαροι, νεκρός για όλους μας...

Ό Άργύρης κουνάει τό κεφάλι.

— Δέ μπορείς να καταλάβης πώς νοιώθω αυτό τον τελευταίο καιρό, Νικήτα. Είναι σαν να ξαναγεννήθηκα. Και δέ βλέπω την ώρα να φτάσου με στο Μωρηά να πολεμήσω κι' έγώ για τό Γένος σαν άληθινός Άσπρακάρης...

Ξαφνικά όμως καθώς κουβεντιάζει, νοιώθει κάποιον να τον σκουνιάει. Τό κουρνούρητό του ναργιλέ που συνοδεύει την κουβέντα τους σταματάει και ό Στραπάτσος μισοκλείνει στα δυό άδέλφια με νόημα τό μάτι και τους δείχνει με τρόπο τρείς Τούρκους που μιλάνε χαμηλόφωνα δίπλα τους. Τό παιδί και ό αδελφός του στυλώνουν τ' ατύ. Είναι μιá κουβέντα πραγματικά που τους ενδιαφέρει. Ό ένας από τους τρείς έχει φτάσει μόλις

πριν μισή ώρα από τό Τοπχανέ και κάτι διηγείται στους άλλους.

— Η άστυνομία τους κυνηγάει, λέει συνεχίζοντας τη διήγησί του. Μόλις σήμερα τό πρωί μάθανε πώς κρύβονταν στο ξενοδοχείο του γκιαούρη του Μιχαήλ, που παράστανε τον φίλο του σουλτάνου. Ψάξαν, μα δέν τους βρήκανε. Βρήκανε όμως τον Μιχαήλ και τον κρεμάσανε στην πόρτα του μαγαζιού του για παράδειγμα. Τώρα κυττάζει από ψηλά τά καλύτερίμια του Τοπχανέ.

— Κι' ό Άσπρακάρης;

— Αυτόσ με δυό άλλους που έχει παρέα ξεφύγανε. Μα όλοι ψάχνουν τώρα παντού και λογαριάζουν πώς θα τον πιάσουν. Ένας άκτοφύλακας χτυπήθηκε χτές μαζί του στον κόρφο της Άτζας. Άπάνω στη μάχη έσπασε τό σπαθί του γκιαούρη και, θέλοντας να γλυτώση, ρίχτηκε στο γκρεμό. Έπεσε από μεγάλο ύψος στη θάλασσα. Στην αρχή ό άκτοφύλακας πίστεψε πώς ό Άσπρακάρης πνίγηκε. Κατόπι όμως είδε πώς τον μάζεψαν από μιá ψαράδικη βάρκα. Αυτή τη βάρκα τώρα ψάχνουν να βρουν.

Καθώς μιλάνε, απομακρύνονται και οι τρείς Έλληνες δέν μπορούν ν' άκούσουν τη συνέχεια της κουβέντας τους. Άπό όσα άκουσαν όμως καταλαβαίνουν πώς δέν είναι και τόσο ευχάριστη ή θέσι τους.

— Κιλάφτα, Χαράλαμπε!, άναστενάζει ό Στραπάτσος

σιπάζοντας πρώτος τη σιωπή. Δέν είμαστε καλά. Μου μυρίζονται μπλεξίματα.

Τώρα δέν μπορούν νά γυρίσουν πιά στο Τοπχανέ. Δέν έχουν μέρος νά μείνουν. Τό ξενοδοχείο του Μιχαήλ θά φρουρείται φυσικά άπ' τούς Τούρκους. Ο καπετάν Γκί-κας, σάν φτάση με τό καράβι του, θά τούς άναζητήση έκεί καί, όταν μάθη τά καθέκαστα, θά φύγη γιατί βέβαια δέ μπορεί νά ψάχνη όλη τήν Πόλη νά τούς βρη.

— Ένας άκόμη μάρτυρας!, λέει τό παιδί πού αισθάνεται γεμάτη θλίψη τήν καρδιά του για τό τραγικό τέλος τού άσπρωμάλη Μιχαήλ. Δέ θ' άφήσουν λοιπόν κανένα ζωντανό τά σκυλιά;

Έκείνη άκριβώς τή στιγμή, άκούγονται ποδοβολητά καί φωνές έξω άπ' τό καφε-νείο. Τέσσερις άστυνόμοι καβαλλάρηδες ξεπεζεύουν καί μπαίνουν μέσα με τά χατζάρια στα χέρια.

— Βράσε ρύζι! Άρχισανε νωρίς - νωρίς οί έπισκέψεις!, μουγγρίζει ό Στραπάτσος. Καί τó γουργούρισμα τού νωργιλέ του άρχίζει νά γίνεται πιό άγριο. Ο Νικήτας σφίγγει τά δόντια καί δέ μιλάει. Φέρνει με τρόπο τó χέρι στο γιαταγάνι του πού είναι κρυμμένο κάτω άπό τήν ψαράδικη φρεσιά καί χαϊδεύει τή λαβή του. Ο Άργύρης φουχτιάζει τó πιστόλι του.

— Άν είναι για μάς, ψιθυρίζει, θά πουλήσουμε άκριβά τó ταμάρι μας.

Οί άστυνομικοί σκορπίζουν μέσα στο καφενείο καί άρχίζουν νά κάνουν έρευνα στους θαμώνες. Ένας λιγνός Τουρκαλάς πλησιάζει τόν Στραπάτσο. Έκείνος τόν κυττάζει με τήν άκρη τού ματιού του, άλλα δέν σαλεύει άπό τή θέσι του. Καπνίζει γαλήνιος τόν νωργιλέ του καί είναι σάν νά μην ένδιαφέρεται για τά έγκόσμια.

— Γκέλ μπουρντά, ώρέ!, τού λέει ό Τούρκος.

Άλλά ό κοντόχοντρος Κεφαλλονήτης είναι σά νά μην άκουσε.

— Δέν άκούς, ώρέ; άγριεύει ό Τούρκος. Γκέλ μπουρντά! Σε σένα μιλάω...

— Σαλαμπαχέρουμ!, άποκρίνεται ό Στραπάτσος.

— Ποιός είσαι, ώρέ, καί φουμάρεις τόν νωργιλέ σου καί δέν άκούς τί σου λέει ή έξουσία; Γκέλ μπουρντά!

— Γκέλ μπουρντά έσύ! Έγώ δέν τó κουνάω άπό δώ. Άν σ' άρέση. Άν δέν σ' άρέση τράβα στον παρακάτω μαχαλά. Έγώ, κύριος, πλήρωσα τó νωργιλέ καί θά τόν φουμάρω μέχρι... δευτέρα παρουσία!

Ο Τούρκος όμως δέν σηκώνει άστεία καί ούτε έχει όρεξι για πολλές κουβέντες. Ζαρώνει τά φρύδια, σφίγγει τά δόντια καί κραδάνοντας τó χατζάρι του, ζυγώνει άπειλητικά τόν Στραπάτσο. Άλλά τώρα κι' εκείνος ξεροδίχει.... καθαρίζοντας τó λαρύγγι του.

— Φρόνιμα Γεράσιμε!, τού ψιθυρίζει τó Έλληνόπουλο

που καταλαβαίνει ότι ο σύντροφός του έτοιμάζεται... να ψάλει. Δεν είναι ώρα για φασαρίες!

Αυτός όμως δεν ακούει και, καθώς είναι πιά αρκετά κοντά του ο Τούρκος άστυνόμος, κάνει μια ξαφνική κίνηση, άναση κώνει τον ναργιλέ του και τού τον κατεβάζει με δύναμη στο κεφάλι. 'Ακούγεται ένα δυνατό ούρλιαχτό μπερδεμένο με τον θόρυβο σπασμένων γυαλιών και ο Τούρκος γονατίζει.

— 'Αλλάχ! 'Αλλάχ!, βογγάει.

— Δεύτε λάβετε τελευταίον άσπασμόν... Μετά των αγίων ανάπαυσον τον δούλον σου αρχίζει να ψέλην ο Στραπάτσος και τραβάει το γιαταγάκι του.

— Πίσω όλη ή Τουρκιά, γιατί θα φάμε τα μουστάκια μας!, φωνάζει διακόπτοντας το ψάλσιμο.

ΤΑ... ΤΡΑΠΕΖΟΠΟΔΑΡΑ!

Ο ΛΑ αυτά γίνονται με γρηγοράδα άστραπής και όλάκερο το καφενεϊό σηκώνεται στο πόδι. Οί μισοί άπ' τους θαμώνες τρέχουν τρομοκρατημένοι προς τις πόρτες, άλλοι κρύβονται κάτω άπό τα τραπέζια και με ρικοί μαζί με τους τρεις άσττυνομικούς μουντάρουν προς το μέρος του Κεφαλλονίτη.

— Μά τον Μωχαμέτη!, φωνάζει κάποιος. Αυτός πρέπει να είναι ο 'Αστρακάρης! 'Απάνω του παιδιά!

Γιαταγάνια και χατζάρια

άστράφτουν στον άέρα και άγριοι άλαλαγμοί γεμίζουν τον χώρο του καφενεϊου, καθώς όλάκερο αυτό το σκυλόλοι όρμάει προς το μέρος του Στραπάτσου. Σε λίγο θα τον κυκλώσουν και, όσο σβέλτος και χειροδύναμος κι' άν είναι, θα τον λιανίσουν με τις κοφτερές λεπίδες τους. "Ενας άπό τους άστυνομικούς, που έχει φτάσει κιόλας κοντά του, έτοιμάζεται να τού καταφέρει το πρώτο χτύπημα. 'Ο κοντόχουτρος Κεφαλλονίτης άποκρούει με το γιαταγάκι του και σαλτάρει σ' ένα τραπέζι. Αυτό όμως είναι ένα σφάλμα που μπορεί να τού κοστίση τη ζωή. Γιατι το τραπέζι είναι σαράβαλο και τσακίζουν τα πόδια του και, μέσα σ' ένα δευτερόλεπτο, ο Στραπάτσος βρίσκεται φαρδύς - πλατύς ξαπλωμένος ανάσκελα στο πάτωμα. Τώρα είναι χαμένος!

Μά οί σύντροφοί του άγρυπνούν. 'Ο 'Αργύρης τινάζεται όρθος και σημαδεύει. 'Η διμουτσουνη πιστόλα του βγάζει δυο γλώσσες φωτιάς και δυο μολύβια τσακίζουν δυά Τούρκους, που είναι έτοιμοι να κετεβάσουν τα γιαταγάνια τους άπάνω στο κεφάλι του Στραπάτσου. Την ίδια στιγμή, ο Νικήτας 'Αστρακάρης σαλτάρει σά βολίδα και πέφτει ανάμεσα στο σωρό με τα σπαθί στο χέρι. Το σιδερένιο μπράτσο του άνεβοκατεβαίνει τρεις φορές και ισάριθμοι Τούρκοι κυλιούνται στο έδαφος. Ταυτόχρονα, διαπερνάει το στήθος ενός τετάρτου, που

έρχεται πλάγια για να τον χτυπήσει. Αὐτὸς πέφτει μὲ τὰ μούτρα ἀπάνω στὸν κοντόχοντρο Κεφαλλωνίτη, ποὺ βρίσκει τὴν εὐκαιρία τώρα νὰ σηκωθῆ, χρησιμοποιώντας του σὰν ἀσπίδα.

— Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δὶ δαξὸν με τὰ δικαιώματά σου.

Ἡ φάλτσα φωνῆ του ἀκούγεται πάλι ἀνάμεσα στὶς κλαγγές τῶν σπαθιῶν καὶ τὰ βογγητὰ τῶν χτυπημένων.

— Ἀνάπαισον αὐτοὺς εἰς τόπον χλοερὸν ἔνθα οὐκ ἔστι πόνος οὐδὲ στεναγμός.

Τὸ Ἑλληνόπουλο κι' οἱ δυὸ σύντροφοί του, κυκλωμένοι τώρα, παλεύουν ἀγρία σκορπίζοντας δεξιά κι' ἀριστερὰ σπαθιές καὶ προσπαθώντας ν' ἀνοιξοῦν δρόμο καὶ νὰ φτάσουν στὴν πόρτα. Κι' οἱ τρεῖς ἔχουν κάνει τὴν ἴδια σκέψη. Ἐξω ἀπὸ τὸ καφενεῖο βρίσκονται τὰ τέσσερα ἄλογα τῶν ἀστynomικῶν. Ἄν καταφέρουν καὶ φτάσουν ὡς ἐκεῖ, ἔχουν σωθῆ. Διαφορετικὰ εἶναι χαμένοι, γιατί σὲ λίγο ὀλάκερη ἢ πλατεία τοῦ Καδίκιοι θὰ γεμίση στρατιῶτες καὶ χωρὸ φύλακες...

Πολεμοῦν λοιπὸν ἀγρία οἱ τρεῖς Ἕλληνες ἀλλὰ κι' οἱ Τούρκοι δὲν ἀστειεύονται. Εἶναι βέβαιοι τώρα πῶς ἔχουν νὰ κάνουν μὲ τὸν Ἀστρακάρη καὶ τὴν παρέα του κι' ὁ καθένας ὀνειρεύεται τὶς χιλιάδες τὰ γρόσια ποὺ θὰ πάρη, ἂν καταφέρουν νὰ τοὺς ξεκάνουν. Ὅμως ὅσο πολλοὶ κι' ἂν εἶναι οἱ Τούρκοι δὲ μποροῦν νὰ τὰ βγάλουν πέρα μαζί τους. Ὁ

Νικήτας μπροστὰ τσακίζει κρανία καὶ πίσω οἱ δυὸ ἄλλοι ὀπισθοφυλακῆ, προσταφένοντας τὰ νῶτα του, καταφέρνουν θανάσιμα πλήγματα γύρω τους. Προχωροῦν μὲ δυσκολία. Ἄλλὰ προχωροῦν πάντα κι' ὀλοένα περισσότερο ζυγώνουν στὴν πόρτα. Ὑστερα ἀπὸ λίγο, πατοῦν στὸ κατώφλι. Λίγο ἀκόμα καὶ θὰ βγοῦν στὸ δρόμο. Νὰ τὰ ἄλογα. Πέντε θήματα πιὸ ἐκεῖ, μὲ ἀνασηκωμένα αὐτιά καὶ γεμάτα περιέργεια τὰ μεγάλα τους μάτια, παρακολουθοῦν τὴ μάχη καὶ βροντοῦνε τὰ πέταλά τους στὸ χῶμα...

— Φτάσαμε!, ἀναστενάζει ὁ Στραπάτσος ποὺ ἔχει μουνσκέψει ἀπ' τὸν ἰδρώτα.

— Κουράγιο καὶ τελειώνου με!, φωνάζει ὁ Νικήτας.

Μὰ ξαφνικὰ νοιώθει κάτι σὰ σφάχτη στὴν καρδιά του.

— Χάναμαι!, ἀκούει μιὰ πινητὴ κραυγὴ. Βοήθεια.

Καθὼς γυρίζει, τὰ μάτια του γεμίζουν ἀπελπισία. Ὁ ἀδελφός του ὁ Ἀργύρης εἶναι πεσμένος στὸ πάτωμα καὶ μὲ σπασμένο τὸ γιαταγάνι του ἀγωνίζεται νὰ φυλαχτῆ ἀπὸ τὰ χτυπήματα ἐκείνων ποὺ ἔχουν μουντάρει σὰ λυσσασμένα σκυλιὰ ἀπάνω του.

— Βοήθεια!

— Κουράγιο ἀδελφέ μου!, τοῦ φωνάζει.

Καί, παίροντας μιὰ βόλτα στὶς φτέρνες του, σαλτάρει πρὸς τὰ ἐκεῖ.

— Μοῦ χρειάζεται ζωντανός!, φωνάζει κάποιος. Δέστε τον καὶ πηγαίνετέ τον στὸ

στρατώνα. Θάρσῶ σέ λίγο νά τόν ἀνακρίνω. Ἐμεῖς κρατᾶμε σ' αὐτό τὸ μεταξύ τοὺς δυὸ ἄλλους.

Ὁ Νικήτας ἀκούει καὶ σφίγει τὰ δόντια. Δὲν πρέπει νὰ τοὺς ἀφήσῃ νὰ πάρουν τὸν Ἀργύρη. Ριχνεταὶ σὰ σίφουνας ἀπάνω στὸν ὄχλο. Τὸ βαρὺ σπαθὶ του τινάζεται πρὸς τὰ ἔμπρός, ἀνεβαίνει καὶ κατεβαίνει γοργά, διαγράφει καμπύλες καὶ τόξα, σκορπάει τὸν ὄρεθρο.

— Ἀφήστε τὸν ἄνθρωπο!, οὐρλιάζει ὁ Στραπάτσος που βρίσκεται πίσω ἀπ' τὸν Ἀργύρη. Κάτω τὰ χέρια γιατί τρώω τζιέρια ἀπόψε!

Κρατώντας δυὸ τραπεζοπόδαρα, ἕνα ἀπὸ κάθε του χέρι, ὁ Στραπάτσος τ' ἀνεβοκατεβάζει μὲ ρυθμὸ ἀπάνω στὰ τούρκικα κεφάλια.

— Γκάπ! Γκούπ! Ἅγιος ὁ Θεός... Γκάπ! Ἅγιος ἰσχυρός...

Ἄλλὰ οἱ Τουρκαλάδες δὲν λένε νὰ ὀπισθοχωρήσουν.

— Τὰ μάτια σου ἀνοιχτά, Γεράσιμε!, φωνάζει τὸ Ἕλλη νόπουλο. Δὲν πρέπει νὰ τὸν πάρουν ἀπ' τὰ χέρια μας.

— Μὴ σέ νοιάζει, μικρέ!, ἔρχεται ἢ ἀπάντησι. Δὲν θὰ τὸν πάρουν. Ἅγιος ὁ Θεός... Ἅγιος ἰσχυρός!

Ὁμως ὁ Νικήτας, ἐνῶ χτυπάει δεξιά κι' ἀριστερά, παρακολουθεῖ μὲ ἀγωνία τὸν ἀδελφὸ του. Ὁ κλοιὸς γύρω του ἔχει γίνει στενώτερος. Βλέπει νὰ πέφτουν ἀπάνω του, νὰ τὸν δένουν καὶ νὰ τὸν σέρνουν πρὸς τὴν ἄλλη πόρτα

τοῦ καφενεῖου, ἐνῶ ἐκεῖνος ἀγωνίζεται ἀπελπισμένα. Τὸν βγάζουν ἔξω στὸ δρόμο τὸν φερτώνουν σ' ἕνα ἄλογο καὶ δυὸ καβαλλάρηδες τὸν παίρνουν καὶ φεύγουν πρὸς τὸ ἀριστερὸ μέρος τῆς πλατείας.

Ὁ Νικήτας νοιώθει μιὰ φοβερὴ ὄργη νὰ φουντώνῃ μέσα του. Τὰ μάτια του πετοῦν φλόγες καὶ τὸ αἷμα σφυροκοπάει τὰ μινίγγια του. «Θὰ τὸν κρεμάσουν!» σκέπτεται. «Θὰ τὸν κρεμάσουν!» Ἄλλὰ δὲ θὰ τοὺς ἀφήσῃ! Πρέπει νὰ κινηθῇ γοργά, νὰ τοὺς προφτάσῃ. Τώρα ὁ δρόμος του εἶναι πάλι πρὸς τὴν πόρτα. Κάνοντας μιὰν ἀπότομη μεταβολὴ μὲ τενωμένο τὸ χέρι, ἀποκρούει ἕνα ἐπικίνδυνο χτύπημα καὶ ταυτόχρονα συντρίβει τρία κεφάλια. Σαλτάρει πάνω ἀπὸ τὰ κορμιά τῶν χτυπημένων καὶ ὀρμαεῖ σὰν ἀστραπή.

— Ἀλλάχ! Ἀλλάχ! Αὐτὸς εἶναι ὁ σεϊτάν!, βογγαεῖ ἕνας Τούρκος.

— Ἐδῶ! Μαζί μου, Γεράσιμε!, φωνάζει τὸ παιδί.

— Μαζί σου εἶμαι!, ἀποκρίνεται ἐκεῖνος ἐνῶ τὰ δυὸ ρόπαλα στὰ σιδερένια μπράτσα του διαγράφουν θανάσιμες τροχιές στὸν ἀέρα καὶ βροντοῦν κάθε τόσο καθὼς πέφτουν ἀπάνω στοὺς Τουρκαλάδες. Προχώρα κι' ἔφτασα νά... ψάλω κάποιον!

Αὐτὴ τὴ φορά οἱ Τούρκοι εἶναι ἀδύνατον νὰ τοὺς συκρατήσουν. Μπροστὰ τὸ παιδί, πίσω ὁ Στραπάτσος μὲ τὰ... ψαλτικά του προχωροῦν καὶ βγαίνουν στὸ δρόμο, ἀφή-

νοντας πίσω τούς βαρειά πληγωμένους και σκοτωμένους. Τρέχουν προς τὸ μέρος που πριν ἀπὸ λίγο ἦσαν τ' ἄλογα τῶν ἀστυνομικῶν. Δὲν ὑπόρχει παρὰ ἓνα μονάχα.

— Μὰς τὴ σκάσανε!, γκρι ν.άζει ὁ Στραπάτσος.

— Καβάλλα στὰ καπούλια!, διατάζει τὸ παιδί καθὼς σαλτάρει στὴ ράχη τοῦ ζώου καὶ πιάνει τὰ γκέμια. Κρατῆ σου καλά, γιατί πρέπει νὰ προφτάσουμε ἐκείνους που πήραν τὸν Ἀργύρη.

Ὁ κοντόχοντρος Κεφαλληνίτης δὲν περιμένει δεύτερη κουβέντα. Σκαρφαλώνει στὰ καπούλια καί, κραδαίνοντας ἡρωϊκὰ τὸ τραπεζοτόδαρο, ἀρχίζει νὰ ψέλνη....

Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙΣ

Ο ΝΙΚΗΤΑΣ τραβάει τὰ γκέμια καὶ πιέζει μὲ τὰ τακούνια του τὰ πλευρὰ τοῦ ἀλόγου. Τὸ ζῶο καταλαβαίνει πὼς ἔχει νὰ κάνει μ' ἓναν ἐμπειροκαβαλλάρη κι' ἀφήνοντας ἓνα ἄγριο χλιμίντρισμα, χύνεται πρὸς τὰ ἐμπρός. Διασχίζει σὰν ἀστραπὴ τὴν πλατεία, ἐνῶ πίσω του προσπαθοῦν νὰ τὸ φτάσουν τρέχοντας καὶ χειρονομώντας μὲ λυσσασμένους ἀλλάλαγμους οἱ Τούρκοι.

Μερικὲς σφαῖρες σφυρίζουν πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι τοῦ Στραπάτσου καὶ μιὰ παίρνει ξυστὰ τὸν Νικήτα στὸν δεξιὸ ὦμο. Μὰ σὲ λίγο ὄλα αὐτὰ εἶναι πολὺ μακριά, γιατί τὸ Ἑλληνόπουλο κι' ὁ ἀχώριστος

σύντροφός του, καβάλλα στ' ἄλογο, ἔχουν στρίψει τὴ γωνιά τοῦ δρόμου καὶ ἔχουν μπῆ σ' ἓνα ἀνηφορικὸ καλντερίμι. Ὁ ἄγριος καλπασμὸς γεμίζει μὲ ποδοβολητὰ τὸν ἀέρα καὶ μερικὰ παράθυρα ἀνοίγουν καὶ κλείνουν βιαστικά. Σὰν ἀστραπὴ ἔχει διαδοθῆ μέσα στὴ μικρὴ τούτη πολιτεία τὸ ἀναπάντεχο νέο.

— Ὁ Ἀστρακάρης!

— Ὁ σείταν Ἀστρακάρης στὸ Καδίκοι!

— Ὁ Ἀλλάχ νὰ προστατέψη τὸ Ἰσλάμ!

Μὰ τὸ παιδί δὲ σκέφτεται αὐτὴ τὴν κρίσιμη ὥρα τίποτα ἄλλο, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ἀργύρη. Ὁ ἀγαπημένος του ἀδελφὸς κινδυνεύει! Πρέπει μὲ κάθε θυσία νὰ προφτάσῃ αὐτοὺς που τὸν ὀδηγοῦν χειροπόδαρα δεμένο σὲ σίγουρο θάνατο.

— Νάτοι!, ξεφωνίζει ὁ Στραπάτσος καὶ δείχνει πρὸς τ' ἀριστερά.

Τὸ Ἑλληνόπουλο κυττάζει. Πραγματικά, στὸ βάθος τοῦ δρόμου που ἀνοίγεται πρὸς τ' ἀριστερά ξεχωρίζουν τοὺς δυὸ Τούρκους καβαλλάρηδες κι' ἀνάμεσά τους τὸν Ἀργύρη. Ἐνα χαιμόγελο θριάμβου ἀστράφτει στὸ πρόσωπό του.

— Ἐτοιμάσου, Γεράσιμε!, τοῦ φωνάζει. Καθόρισε τὸ λάρυγγί σου γιατί σὲ λίγο θ' ἀρχίσῃς νὰ ψέλνης.

— Ἐν τάξει, μικρέ! Εἶμαι ἔτοιμος...

Τώρα, τὸ ἄλογο μὲ τοὺς δυὸ Ἕλληνες κάνει μιὰ ἀπότομη στροφὴ καὶ τινάζεται μὲ ὅσο γίνεται πιὸ μεγάλη ταχύ

-Έτοιμοι διατάζει ο Νικήτας Ἀστρακάρης. Ἐμπρός, μέ τήν βοήθεια τοῦ Θεοῦ...

τητα πρὸς τὴν κατεύθυνσι τῶν Τούρκων. Σὲ λίγο, εἶναι ἄρκετὰ κοντὰ τους. Καί, καθὼς ἐκείνοι ἀκούει τὸ ποδοβολητὸ τοῦ ἀλόγου ποῦ ἔρχεται ξοπισω τους, γυρίζουν ξαφνιασμένοι.

— Σταματᾶτε, ὦρὲ σκυλιά! οὐρλιάζει ὁ Νικήτας καὶ τραβᾶει τὸ γιαταγάνι του.

— Πίσω γκιαούρηδες!, ἔρχεται ἡ ἀπάντησι.

Καὶ ταυτόχρονα οἱ Τούρκοι πυροβολοῦν. Οἱ σφαῖρες περνοῦν κοντὰ τους, χωρὶς νὰ τους ἀγγίξουν. Μὰ τὰ καφτὰ μολύβια, ποῦ σφυρίζουν δεξιά κι' ἀριστερὰ σὰ σφήκες, κάνουν τὸν Ἀστρακάρη πιὸ ἄγριο. Δὲ λογαριάζει τίποτε πιά. Εἶναι ἀσυγκράτητος σὰν μιὰ φοβερὴ καταιγίδα καὶ κανένα ἔμπόδιο δὲ μπορεῖ νὰ τὸν κἀνῃ νὰ σταματήσῃ. Τὸ ἄλογό του βγάζει ἀφροὺς ἀπ' τὸ στόμα κι' ἀγκομαχάει. Δὲν τὸ σκέφτεται. Τραβᾶει πρὸ πολλὸ πρὸς τὰ πίσω τὰ χαλινάρια καὶ τὸ ὑποχρεώνει νὰ πραγματοποιήσῃ τεράστια σάλτα. Τὸ ζῶο βογγάει καὶ μουντάρει ἐξαλλο ἀπ' τὸν πόνο.

— "Ετοιμος, Στραπάτσσο; ρωτᾶει τὸ παιδί.

— "Ετοιμος!

Αὐτὴν ἀκριβῶς τῇ στιγμῇ, τὸ ἄλογό του περνάει πλάι ἀπὸ τὸν πρῶτο Τούρκο καθάλαλη κι' ὁ Στραπάτσσο με μιὰ σβέλτη κίνησι τινάζεται ὀρθὸς καὶ κάνει ἕνα μακροβούτι στὸν ἀέρα. Τὸ ἀμέσως ἐπόμενο δευτερόλεπτο, γατζώνεται στὸ σβέρκο τοῦ Τούρ-

κου καὶ τὸ ρόπαλό του ἀνεβοκατεβαίνει βιαστικά. Γκάπ! Γκούπ!

— Μετὰ τῶν Ἀγίων... Δεῦτε λάβετε τελευταῖον ἀσπασμόν...

Ὁ Τούρκος γουρλώνει τὰ μάτια βγάζει ἕνα σιγανὸ σφύριγμα σὰν νὰ ξεφουσκώνει καὶ γκρεμίζεται στὸ ἔδαφος. Ταυτόχρονα, ὁ Νικήτας, ποῦ ἔχει φτάσει τῶρα τὸν δεῦτερο καθάλαλη, γέρνοντας ὀλάκερος πρὸς τὰ πλάγια, τεντώνει τὸ ὠπλισμένο του χέρι καὶ ἡ κοφτερὴ λεπίδα τοῦ σπαθιοῦ του τσακίζει στὰ δύο σὰν σπιρτόξυλο τὸν Τούρκο. Τελαντεύεται μερικὲς στιγμὲς σὰν φασουλῆς ἀπάνω στὴν σέλα τοῦ ἀλόγου του καὶ ἔστερα βουτάει μετὰ τὸ κεφάλι στὴ γῆ.

Τώρα τὸ παιδί τρέχει κοντὰ στὸν ἀδελφό του.

— Εἶσαι χτυπημένος, Ἀργύρη; ρωτᾶει με ἀγωνία.

— Μὲ ζαλίσανε μονάχα μεδὺ χτυπήματα στὸ κεφάλι!, ἀποκρίνεται αὐτός. Τώρα εἶμαι ἐν τάξει πάλι.

Μὲ γοργὲς κινήσεις τὸ παιδί τὸν ἀπαλλάσει ἀπ' τὰ σκοινιά.

— Σ' εὐχαριστῶ, Νικήτα!, τοῦ λέει καὶ τὸν ἀγκαλιάζει. Εἶσαι ἕνα πραγματικὸ παλληκάρι. Φοβόμουνα πὼς δὲν θὰ σὲ ξαναδῶ.

— Μὴν ξεχνᾶς πὼς ἔχουμε συμφωνήσει νὰ πάμε παρέα στὴν Ἑλλάδα, ὅπου μᾶς χρεάζονται! ἀποκρίνεται χαμογελώντας τὸ Ἑλληνόπουλο. Πὼς θὰ σ' ἀφήνα ἐδῶ;

“Έχουν κι’ οί δυο δακρυσμέ να μάτια. Κι’ είναι πραγματι: κά πολύ συγκινητικό νά τους βλέπει ἔτσι κανείς ἀγκαλιασμένους νά κοιτάζωνται μὲ λα τρεῖα. Ὁ κοντόχοντρος Κεφαλ λωνίτης τοὺς καμαρώνει λίγο πιὸ πέρα καὶ δὲ μιλάει. Μονά χα τὰ μάτια του φαίνονται ὑ γρά.

— Τί; Κλαίς Γεράσιμε; ρι τάει τὸ Ἑλληνόπουλο καθὼς γυρίζει καὶ τὸν κυττάζει.

— Δὲν εἶναι τίποτα!, ἀνα στενάζει αὐτὸς προσπαθῶν τας νά κρύψη τὴ συγκίνησί του μ’ ἓνα μικρὸ ψέμα. Ἐνα πετραδάκι μπήκε στὸ μάτι μου καὶ τῶκανε νά δακρύση...

Η ΜΠΑΡΟΥΤΑΠΟΘΗΚΗ

ΕΚΙΝΑΝΕ πάλι. Ἐχουν πάρει τὰ ὄπλα καὶ τὰ γιαταγάνια ἀπὸ τοὺς χτυπημένους Τούρκους καί, καθάλλα στὰ τρία ἄλο γα, προχωροῦν χωρὶς νά ξέ ρουν ἀκόμα ποῦ θὰ καταλή ξουν. Εἶναι σίγουροι πὼς τῶ ρα σ’ ἀλόκληρο τὸ Καδικιοῖ θὰ ψάχνουν νά τοὺς βροῦν καὶ πὼς ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμή στὴν ἄλλη θὰ πρέπει νά δώσουν και νούργια μάχη.

— Δὲν βλέπω τὸν τρόπο πὼς θὰ ξεφύγουμε ἀπ’ αὐτὸ τὸν διαβολότοπο, γκρινιάζει ὁ κοντόχοντρος Κεφαλ λωνίτης. Στὸ Τοπχανέ δὲν μπορούμε νά ζυγώσουμε τώρα πιά, ἀν δὲν θέλουμε νά μᾶς κρεμά σουν σὰν τὸν Μιχαήλ. Ἀπ’ τὸ Καδικιοῖ δὲν εἶναι δυνατόν νά ξεμυτήσουμε, ἀφοῦ τώρα οἱ

Τουρκαλάδες θὰ ἔχουν πιάσει ὅλα τὰ πράγια. Θαρρῶ πὼς πέσαμε στὴ φάκα καὶ θὰ ψο φήσουμε στὴν πείνα σὰν τὰ ποντίκια.

— Μὴν ἀπελπίζεσαι, Γεράσι με!, τὸν παρηγορεῖ τὸ παι δι. Ἐχει ὁ Θεὸς! Κάτι θὰ γίνη καὶ γιὰ μᾶς...

Σ’ αὐτὸ τὸ μεταξῦ, ἔχει νυ χτώσει καὶ τὰ πρῶτα ἀστρὰ φαίνονται στὸν οὐρανό. Ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου βρίσκοντα:, στὴν πλαγιὰ ἐνὸς λόφου, βλέ πουν μπροστά τους τὴ θάλασ σα. Πιὸ πέρα, ἀπέναντι, πεγ γοβολοῦν τὰ φωτισμένα παρά θυρα τῶν σπιτιῶν καὶ οἱ φωτι σμένες πόρτες τῶν μαγαζιῶν ποῦ βρίσκονται στὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ Κερατιοῦ.

— Θὰ κατηφορήσουμε τὸ λόφο, λέει ὁ Νικήτας καὶ θὰ κρυφτοῦμε σ’ αὐτὴ τὴν ἔρη μη ἀκτὴ. Μπορεῖ νά περάση κανένα ψαράδικο μὲ Ρωμη οὺς νά μᾶς λυπηθοῦν καὶ νά μᾶς πάρουν. Ἐπειτα, μὴν ξε χνάς πὼς ἐδῶ κοντὰ εἶναι καὶ τὸ Ψαροχώρι καὶ κάπου ἐδῶ ζῆ καὶ βασιλεύει ὁ Χαμόδρα κας (*) ὁ φίλος μας...

— Ποιὸς εἶναι ὁ Χαμόδρα κας; ρωτᾶει μὲ περιέργεια ὁ Ἀργύρης.

— Ἐνας ρωμηὸς πατριώ της ποῦ ψαρεύει γιὰ τὸ σεράι. Αὐτὸς μᾶς βοήθησε πρὶν ἀπὸ καιρὸ νά μπουμε ἀπὸ ἓνα λα γούμι στὸ παλάτι τοῦ σουλτά νου νά ἐλευθερώσουμε τὴν

(*) Διάβασε τὸ τεῦχος: «Γιὰ τὸν Χοιστὸ καὶ γιὰ τὴν Ἑλλάδα».

Ἄνθη τὴν ἀραβωνιαστικιά μου ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Ρεσίτ καπουδὰν - πασά.

Κατηφορίζουν ἕνα κακοτράχαλο μονοπάτι καὶ φτάνουν στὴν ἀκτὴ. Κατὰ τὸ δεξιὸ τους χέρι ὑπάρχει ἕνας μικρὸς φυσικὸς κόρφος. Ἐκεῖ ὅμως ξεχωρίζει κι' ἕνας λιμενοβραχιώνας χτισμένος με' τσιμέντο.

— Δὲν εἶναι καὶ τόσο ἔρημο τὸ μέρος, λέει ὁ Νικήτας. Γιὰ νὰ ὑπάρχει λιμενοβραχίονας θὰ πῆ πῶς σ' αὐτὸ τὸν κόρφο ἔρχονται καὶ παίρνουν πριμάτσες καράβια. Καλύτερα νὰ ἀπομακρυνθοῦμε.

— Ἐδῶ εἶναι ἀπηγορευμένη περιοχή, ἐξηγεῖ ὁ Ἀργύρης. Στὸ βάθος τοῦ κόρφου καὶ μακριὰ ἀπ' τὴν πολιτεία γιὰ λόγους ἀσφαλείας εἶναι χτισμένη ἡ μπαρουταποθήκη Μετζιτιέ. Ἐχὼ ὑπηρετήσει σ' οὕτῃ τῆ φρουρὰ κάμποσους μῆνες...

— Μπαρουταποθήκη; ξεφινιάζεται ὁ κοντόχοντρος Κεφαλληνίτης.

— Ναί. Εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες τῆς Ἰσταμπούλ. Ἀπὸ ἐδῶ φορτώνουν πυρομαχικὰ τὰ πολεμικὰ τῆς ἀρμάδας.

— Ἄμ' τότε βρήκαμε δουλειὰ νὰ περνοῦμε τὴν ὥρα μας! λέει ὁ Στραπάτσος καὶ τὰ μάτια του σπιθοβολοῦν περὰ ξένα.

— Δηλαδή; ρωτᾷει τὸ παιδί.

— Δηλαδή θὰ βάλουμε φωτιά στὰ μπαρούτια νὰ γελάσουμε λιγάκι!

Τὸ Ἑλληνοπούλο ἐτοιμάζε

ται νὰ τὸ ρίξη στὸ ἄστείο, μὰ ξαφνικὰ τὸ πρόσωπό του γίνεται σοβαρὸ. Ναί, βέβαια. Δὲν εἶναι ἀσχημὴ ἡ ἰδέα τοῦ Στραπάτσου. Ἄν καταστρέψουν αὐτὴ τὴν ἀποθήκη, θὰ προσφέρουν μιὰν ἀκόμα σημαντικὴ ὑπηρεσία στὸν ἀγῶνα τοῦ Γένους.

— Τί λές, Ἀργύρη;

Ἄμ' Ἀργύρης χαμογελάει.

— Ἐξυπνη δουλειὰ!, ἀποκρίνεται μ' ἐνθουσιασμό. Λίγο δύσκολη, μὰ θὰ τὰ καταφέρουμε γιατί ξέρω τὰ κατατόπια. Μὰς λείπουν ὅμως τὰ σύνεργα. Μὲ τί θεὶ τὴν τινάζουμε στὸν ἀέρα;

— Φυτῆλι καὶ δυναμίτες θὰ βροῦμε ἐκεῖ μέσα ἐπιμένει ὁ Στραπάτσος. Δὲ γίνεται σὲ μιὰ τέτοια ἀποθήκη νὰ μὴν ὑπάρχη δυναμίτης. Ὅσο γιὰ τ' ἄλλα, εἶναι μάλιστα ὁ μικρός. Ἄλλὰ καὶ ἡ ἀφεντιά μου δὲν πάει πίσω.

Τὰ κουβεντιάζουν ἀκόμα λίγο καὶ παίρνουν τὴν ἀπόφασιν.

— Ἐν τάξει!, λέει τὸ Ἑλληνοπούλο. Ἀπόψε θὰ δουλέψουμε εἰς μνήμην τοῦ ἀξέχαστου ἀσπρωμάλλη φίλου μας τοῦ Μιχαήλ. Οἱ Τούρκοι νὰ πληρώσουν ἀκριβὰ τὸν ἀπαγορευισμό του...

— Τώρα τὰ λὲς καλά!, ξεσπάει ὁ Στραπάτσος. Θὰ πάρομε ἐκδίκησιν...

Ἀφίνουν τ' ἄλογά τους πίσω ἀπὸ μερικὸς βράχους καὶ τὰ κρύβουν με' τρόπο ποῦ νὰ μὴ φαίνωνται οὔτε ἀπὸ τὸ δρῦμο οὔτε ἀπὸ τὴ θάλασσα καὶ ξεκινοῦν πρὸς τὸ μέρος τοῦ κόρφου. Βαδίζουν στὸ σκοτά-

δι μέ προφυλάξεις με τὰ πιστόλια στὸ χέρι ἔτοιμοι νὰ ρίξουν στὸν πρώτο ὑποπιτο ἴσκιο ποὺ θὰ συναυπήσουν. Ὁ Ἀργύρης ποὺ ξέρεي τὸ δρόμο καὶ τοὺς χρησιμεύει γιὰ ὀδηγός, προσπορεύεται. Ἀφήνουν τὸ στενὸ μονοπάτι, μπαίνουν σ' ἓνα στενὸ φαράγγι καὶ σκορφαλώνουν στὴν ἄλλη πλαγιά. Ἀπὸ ἐδῶ μποροῦν νὰ ξεχωρίσουν καθαρὰ τὴν μπαρουταποθήκη. Εἶναι ἓνας στρογγυλὸς φαρδὸς πύργος χτισμένος — φαίνεται — ἀπὸ παλὰ χρόνια. Ὁ ὄγκος του διαγράφεται ἀπειλητικὸς μέσα στὴ νύχτα.

— Θὰ εὐχαριστηθῶ πολὺ ὅταν τὸν δῶ νὰ καίγεται σὰ λαμπάδα καὶ νὰ τινάζεται στὸν ἀέρα!, λέει ὁ Στραπάτσος.

— Μὴ μιλάς, Γεράσιμε!, τὸν μαλλώνει τὸ παιδί. Ἄν μὰς μωριστοῦν, δὲν κάνουμε τίποτα!

Προχωροῦν ἀκόμα κάμποσο καὶ φτάνουν μπροστὰ σ' ἓνα ψηλὸ μαντρότοιχο. Ἐδῶ ὑπάρχουν σκοπιές, σὲ ἀρκετὴ ἀπόστασι ἢ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη. Στέκουν γιὰ μερικὲς στιγμὲς κρυμμένοι στὴ σκιά καὶ περιμένουν ν' ἀκούσουν βήματα ἢ κουβέντες. Ἡ ἡσυχία ὁμως εἶναι ἀπόλυτη. Οἱ Τούρκοι, σίγουροι — φαίνεται — γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους καὶ μὴ πιστεύοντας ὅτι εἶναι δυνατό νὰ τοὺς συμβῆ τίποτα κακὸ σ' αὐτὴ τὴν ἔρημιά, ἔχουν ἐγκαταλείψει τὴ φύλαξι τῆς περιοχῆς στὸν Ἀλλάχ!

— Ἐμπρός!, διατάζει τὸ

παιδί. Κι' ὁ Θεὸς βοηθός.

Σκορφαλώνουν στὸν τοῖχο, φτάνουν στὴ ράχη του καὶ πέφτουν ἐλαφρὰ στὸ ἐσωτερικὸ προαύλιο. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὁμως μένουν ἀσάλευτοι. Στὴν κεντρικὴ μεγάλη πόρτα τοῦ πύργου, ποὺ εἶναι ἡ εἴσοδος τῆς μπαρουταποθήκης, ὑπάρχουν διπλοσκοποί. Μὲ τὰ ντουφέκια στὸν ὤμο σουλατσάrouν καὶ σιγοκουβεντιάrouν. Δὲν ἔχουν ἀντιληφθῆ τοὺς τρεῖς Ἕλληνες, ποὺ μένουν κρυμμένοι στὴ σκιά τοῦ τοίχου καὶ τοὺς παρακολουθοῦν.

— Ὁ ἓνας ἀπ' τοὺς δύο εἶναι δικός μου!, ψιθυρίζει στὸ αὐτὶ τοῦ Νικητὰ ὁ Κεφαλλωνίτης ποὺ σέρνει ἀργὰ τὸ σπαθὶ του.

— Ἄν μοῦ ὑποσχεθῆς πῶς ἡ δουλειὰ θὰ γίνῃ... χωρὶς ψαλτικά, στὸν ἀφήνω! Διαφορετικὰ τὸν ἀναλαμβάνει ὁ Ἀργύρης...

Ὁ Στραπάτσος κατσουφιάζει λίγο, ἀλλὰ στὸ τέλος ἀναγκάζεται νὰ συμφωνήσῃ.

— Καλὰ, δὲν θὰ τὸν ψάλλω!, ἀναστενάζει. Σοῦ κάνω τὸ χατήρι.

Μὲ τὴ ράχη κολλημένη στὸν τοῖχο, προχωροῦν μὲ πλάγια βήματα καὶ ζυγώνουν πρὸς τὸ μέρος τῶν δύο Τούρκων. Ὑστερα στέκονται πάλι. Περιμένουν νὰ κάνουν οἱ φρουροὶ τὴ βόλτα τους. Κι' ὅταν τοὺς γυρίζουν τὶς πλάτες, μὲ δυο σάλτα διασχίζουν τὴν αὐλὴ καὶ τρυπώνουν στὸ πίσω μέρος τοῦ πύργου. Οἱ φρουροὶ καὶ πάλι δὲν ἄκουσαν τίποτα. Ἐξακολουθοῦν νὰ σφυλα-

τσάρουν μπροστά στην μεγάλη είσοδο, συνεχίζοντας την κουβέντα τους...

ΤΟΛΜΗΡΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ Έλληνες πέφτουν στο χώμα κι' αρχίζουν να σέρνονται με την κοιλιά σαν σαύρες. Γλιστρούν αθόρυβα και κάθε λεπτό που περνάει ζυγώνουν όλο και περισσότερο στους Τούρκους. Ύστερα από λίγο δέν βρίσκονται παρά σε ελάχιστη απόσταση απ' αυτούς. Ο Νικήτας σφίγγει τὰ δόντια. Ο Στραπάτσος δαγκώνει τὰ χείλη του, γιατί φοβάται πώς θα του ξεφύγει... καμμιὰ ψαλμωδία και δέν θέλει, αφού έδωκε τὸ λόγο του στὸ παιδί. Ο' Αργύρης μένει πιὸ πίσω, έτοιμος νὰ επέμβη γιὰ νὰ χτυπήσει ὅπου παρουσιασθῆ ἀνάγκη.

— "Έτοίμοι!, ψιθυρίζει τὸ 'Ελληνόπουλο.

Καὶ μονομιᾶς τινάζει τὸ λαστιχένιο κορμί του πρὸς τὰ ἔμπροσ. Ταυτόχρονα, ὁ κοντόχοντρος Κεφαλλονίτης σαλπάρει δίπλα του. Οἱ δυὸ Τούρκοι αἰσθάνονται ξαφνικὰ σὰν νὰ γίνεται σεισμός και, πρὶν προφτάσουν νὰ κινηθῶν, διπλώνονται στὰ δυὸ και κυλιούνται στὰ χῶμα σὰν δυὸ σπασμένες κούκλες, ἀφήνοντας ἕνα σιγανὸ βογγητό...

— Δεῦτε λάβετε...

— Σκασμός! Βούλωσέ το! κάνει νευρικὰ τὸ παιδί.

Ο' Στραπάτσος δαγκώνει τὰ χείλη του.

— Νὰ μὲ συμπαθᾶς!, λέει. Τὸ ξέχασα.

Μὲ γοργές κινήσεις τραβοῦν πρὸς τὸ πίσω μέρος τοῦ τοῦχου τοὺς δυὸ Τούρκους και τοὺς γδύνουν βιαστικὰ

— Ντύσου!, διατάζει τὸν Στραπάτσο ὁ Νικήτας.

— Τί νὰ κάνω; ρωτᾶει μ' ἀπορία ἐκείνος.

— Νὰ φορέσης τὰ τούρκικα ρούχα! Θὰ φυλάξης σκοπὸς στὴν πόρτα. Ἐγὼ κι' ὁ 'Αργύρης θὰ τρυπώσουμε στὴν ἀποθήκη. Σὲ περίπτωσι πού θὰ παρουσιασθῆ κίνδυνος, θὰ σφουρίξεις τρεῖς φορές βάζοντας τὰ δυὸ δάχτυλά σου στὸ στόμα...

— Δὲ θὰ μὲ πάρετε μαζί σας; λέει παραπονητικὰ ὁ Στραπάτσος.

— Μὴν πολυκουβεντιάζης, Γεράσιμε!, γκρινιαίνει ὁ Νικήτας. Κάθε λεπτό που περνάει εἶναι πολύτιμο...

— Καλὰ ντέ! Δὲ σὲ εἶπαμε και... καμπόυρη! Ἐν τάξει, ντύνομαί...

Καὶ ἀρχίζει νὰ ντύνεται γοργὰ. Ύστερα ἀπὸ τρία λεπτά εἶναι ὁλόιδιος μ' ἕναν κοντόχοντρο Τουρκαλὰ στρατιώτη και κανεὶς δέν θὰ μπορέσει, ὅσο ἐξησκημένο μάτι κι' ἂν ἔχη, νὰ ὑποψιασθῆ πὼς κάτω ἀπὸ αὐτὰ τὰ ρούχα κρύβεται ὁ ἀχώριστος...καλλίφωλος σύντροφος τοῦ Νικήτα 'Αστρακάρη!

— Λοιπὸν, ὅπως εἶπαμε! Τρία σφουρίγματα, Γεράσιμε!

— Ἐν τάξει!

Ο' Αργύρης κι' ὁ Νικήτας περνοῦν τὴν πόρτα και, πα:

τώντας στis μύτες τών ποδιών τους, γλιστρούν σ' ένα σκοτεινό διάδρομο. 'Ο 'Αργύρης, που ξέρει καλά αυτή την αποθήκη, προχωρεί πρώτος και δείχνει τὸ δρόμο. Οἱ περισσότεροι ἄνδρες τῆς φρουράς κοιμούνται καὶ μονάχα πίσω ἀπὸ μιὰ μισάνοιχτη πόρτα βλέπουν νὰ βγαίνει μιὰ λουριδα φῶς. Κοντοστέκουν κι' ἀφουγκράζονται. Εἶναι μερικοὶ στρατιῶτες, που ξαγρυπνοῦν παιζοντας ζάρια. Τὸ καταλαβαίνουν ἀπ' τὶς κουβέντες τους. Οἱ δυὸ ἴσκιιοι προσπερνοῦν τὴν πόρτα καὶ προχωροῦν ὀλοένα καὶ περισσότερο στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ πύργου.

'Εδῶ κάπου σταματᾶει ὁ 'Αργύρης.

— 'Εδῶ πρέπει νὰ βρίσκωνται τὰ κλειδιά τῆς μεγάλης αποθήκης!, λέει. Μιὰ στιγμή.

Ψάχνοντας ψηλαφητὰ μέσα στὸ σκοτάδι βρίσκει πραγματικὰ κρεμασμένο στὸν τοίχου ἓνα μεγάλο κλειδί.

— Τώρα ὅλα θὰ γίνουν εὐκολα!, ψιθυρίζει.

Κάνουν μερικὰ βήματα ἀκόμα καὶ σταματοῦν.

— 'Εδῶ; ρωτᾶει ὁ Νικήτας.

— Ναί, ἐδῶ εἶναι τὸ μεγαλύτερο διαιρέσιμα. Ἄμα φωνάξω αὐτὸ ἐδῶ, ὅλα τ' ἄλλα θὰ πάρουν φωτιὰ σὲ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας. Τίποτα δὲ θὰ μπορέσει νὰ σώσει τὴν ἀποθήκη.

'Ακούγεται τὸ κλειδί που τρίζει στὴν κλειδαριά. Ἡ πόρτα ἀνοίγει καὶ περνοῦν τὸ κα-

τῶφλι. Ξανακλείνουν τὴν πόρτα πίσω τους.

— Τώρα μπορούμε ν' ἀναψουμε φῶς, λέει ὁ 'Αργύρης. Χρειάζεται μονάχα μεγάλη προσοχὴ μὴ τιναχτοῦμε καὶ μείσ στὸν ἀέρα...

'Ενας λύχνος ὑπάρχει σ' ἓνα τραπέζι. Τὸν ἀνάβουν. Τὸ 'Ελληνόπουλο ρίχνει μιὰ ματιὰ γύρω του.

— Φασσ!, κάνει μὲ θαυμασμό. 'Εδῶ εἶναι πραγματικὸς θησαυρός!

Βαρέλια μὲ μπαρουτί, κιβώτια μὲ σφαῖρες, μπάλες γιὰ τὰ κανόνια καὶ δεσμίδες δυναμίτη σχηματίζουν ὀλόκληρα βουνά.

— Νά καὶ φυτῆλι, λέει ὁ 'Αργύρης ἀνοίγοντας ἓνα κιβώτιο. Ὁ Στραπάτσος εἶχε δίκιο. Ἀπὸ ὅλα ὑπάρχουν ἐδῶ μέσα.

'Ο Νικήτας δὲν ἀποκρίνεται. Τὰ δάχτυλά του ἀρχίζουν νὰ κινοῦνται γοργά. Ὁ 'Αργύρης τὸν παρακολουθεῖ μὲ θαυμασμό, καθὼς ἐργάζεται. Τὸ παιδί αὐτὸ εἶναι πραγματικὰ ἓνας ἔμπειρος μπουρλοτιέρης. Σὲ λίγο ἔχει ἑτοιμες τρεῖς μικρὲς μπόμπες καὶ τὶς τοποθετεῖ ἀνάμεσα στὰ βαρέλια τοῦ μπαρουτιοῦ. Περνάει ἓνα μακρὸ φυτῆλι στὴν κάθε μιὰ κι' ὅταν εἶναι ἑτοιμοὶ νὰ φύγουν, πασσάρει μερικὰ πακέτα δυναμίτη στὸν ἀδελφὸ του.

— Θὰ μᾶς χρειαστοῦν ἴσως ἀργότερα, τοῦ λέει. Κράτησέ τα. Ἄν μᾶς κυνηγήσουν, θὰ τοὺς χτυπήσουμε μ' αὐτά.

Κάνουν καλύτερη δουλειά απ' τὰ πιστόλια.

Ρίχνει κι' αὐτὸς στὸν κόρφο του κόμπουσα πακέτα καὶ τυλίγει στὴ μέση του μερικὲς ὀργιές φυτῆλι. Τώρα ὅλα εἶναι ἔτοιμα. Μπορεῖ νὰ βάλῃ φωτιά. Ἀνάβει τὴν ἴσκα τοῦ τσακμακιοῦ του...

Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ, ἀκούγονται τρία ἄγρια σφυρίγματα.

— Ὁ Στραπάτσος σφυραίει!, λέει μὲ κοντὴ ἀνάσα ὁ Ἀργύρης. Δίνει τὸ σύνθημα τοῦ κινδύνου.

— Δὲν τελειώσαμε!, ἀποκρίνεται ψύχραιμα τὸ παιδί. Ἔχουμε δουλειὰ ἀκόμα...

Κρατάει τὴν ἀναμμένη ἴσκα στὰ χέρια του καὶ γονατίζει. Τὴν φέρνει στὴν ἄκρη τοῦ πρώτου φυτῆλιου. Τὸ φυ-

τῆλι ἀνάβει. Ἀκούγεται τὸ χαρακτηριστικὸ σφύριγμα τῆς φωτιάς καὶ ἡ μικρὴ φλόγα ἀρχίζει νὰ σέρνεται πρὸς τὸν δυναμίτη πού εἶναι κρουμμένος ἀνάμεσα, στὰ βαρέλια μὲ τὸ μισροῦτι.

— Πάει τὸ πρώτο!, λέει. Ὕστερα διαδοχικὰ ἀνάβει τὸ δεύτερο καὶ τρίτο φυτῆλι. Τώρα τρεῖς γλώσσες φωτιάς σέρνονται ὡς πύρινα φίδια στὸ πλακόστρωτο κι' ὀλοένα ζυγώνουν καὶ περισσότερο τοὺς δυναμίτες.

— Τώρα μπορούμε νὰ φύγουμε!, λέει κι' ἕνα χαμόγελο βριάμβου σχεδιάζεται στὸ πρόσωτό του. Σὲ λίγο ὅλα τὰ σπίτια τοῦ Καθίκιοι θ' ἀρχίσουν νὰ χορεύουν καρσιλαμῆ κι' ἀπ' τὸ σεράϊ του ὁ σουλτάνος θὰ καμαρώνῃ τὴ φωτο-

Τὰ δυὸ ἀδελφία μὲ τὰ πιστόλια στὸ χέρι γλιστροῦν στὸ σκοτάδι

— Πίσω, γιατί σάς ρίχνω στο μπανάι!, λέει ο Σταπάτσος και σπυαθεύει τους δύο Τούρκους.

ψία. 'Η ψυχή όμως του Μιχαήλ, που βρίσκεται στον ουρανό, θα χαμογελάει. Παίρνει επί τέλους έκδίκησι!

Κλείνουν πίσω τους την πόρτα και βγαίνουν στον διάδρομο. 'Ησυχία. Κανείς δεν ανησύχησε απ' τα σφυρίγματα του Στραπάτσου. 'Η φρουρά έξακολουθεί να κοιμάται. Και όσοι είναι ξύπνιοι παίζουν άκόμα ζάρια. Όλα μέχρι της στιγμής πάνε καλά. Κρατώντας τα πιστόλια τους στα χέρια προχωρούν τώρα με γοργοβήμα προς την έξοδο...

Ο ΣΤΡΑΠΑΤΣΟΣ...
ΦΡΟΥΡΕΙ!

ΣΤΗΝ έξοδο όμως γίνεται σωστό γλέντι με τον Στραπάτσο. 'Ο κοντό-

χουτρος Κεφαλλονίτης είναι: γιά... κλόιματα. Ντυμένος με τα τουρκικά στρατιωτικά ρούχα, παρουσιάζει ένα αξιοθρήνητο και κωμικό μαζί θέαμα. Το βρακι του έρχεται ως τα γόνατα, γιατί ό... μακαρίτης ήταν λίγο πιο λιγνός και πιο κοντός απ' αυτόν. Το γιλέκο έχει σκιστή στη ράχη γιατί φυσικά δέ χωράει τις τετράγωνες πλάτες του και μονάχα το σαρίκι και το φέσι του έρχονται κάπως φαρδειά και του σκεπάζουν τα μάτια, γιατί ό Τούρκος που τα φορούσε πριν είχε πολύ μεγαλύτερο κεφάλι απ' αυτόν...

Παρ' όλα όμως τα χάλια του, ό Στραπάτσος έχει πάρει στα σοβαρά την ύπηρεσία που

του ἔχουν ἀναθέσει καὶ μὲ τὸ ὄπλο στὸν ὤμο πηγαينوέρχεται μπροστὰ στὴ μεγάλη πόρτα φροντίζοντας νὰ κρατᾷ πάντα τὸ βῆμα του σὲ αὐστηρὸ στρατιωτικὸ ρυθμὸ καὶ ψέλλοντας χαμηλόφωνα ἓνα τροπάριο.

Ξαφνικὰ ὅμως σταματᾷ τὸ πῆγαινε - ἔλα. Κάποιος θόρυβος ἔρχεται ἀπὸ τὸ μέρος τῆς θάλασσας. Γουρλώνει τὰ μάτια καὶ τὸ βλέμμα του διαγράφει ἓνα φαρδύ τόξο πρὸς τὸ μέρος τοῦ κόρφου.

— Ἐνα καράβι!, λέει μέσα ἀπ' τὰ δόντια του. Κλάφτα, Χαράλαμπε. Ἀρχίσανε οἱ ἐπισκέψεις.

Ἐνα μικρὸ σκάφος, ἓνα τρεχαντήρι, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ χρησιμοποιεῖ γιὰ βοηθητικὰ τῆς ἀρμάδας ὁ καπουδαν πασάς, γλιστράει σὰ σαῖτα μὲ ἀνοιχτὰ ὄλα του τὰ πανιά στὴ θάλασσα καὶ πλησιάζει τὴν τσιμεντένια προβλήτα. Ὑστερα ἀπὸ μερικὰ λεπτὰ διπλωρώνει καὶ παίρνει πριμάτσες.

— Τώρα εἴμαστε ὠραία!, ἀναστενάζει.

Δὲν ξέρεي τί πρέπει νὰ κάνει. Νὰ σφουρίξει γιὰ νὰ εἰδοποιήσει τοὺς δυὸ συντρόφους του ποὺ βρίσκονται μέσα στὴν μπαρουταποθήκη γιὰ τὸν κίνδυνο ποὺ παρουσιάστηκε; Νὰ περιμένει νὰ δῆ πῶς θὰ ἐξελιχθοῦν τὰ πράγματα; Ν' ἀρχίσῃ νὰ πυροβολῇ στὸν ἀέρα καὶ νὰ τὸ ρίξη... στὰ ψαλτικά; Στὸ μυαλό του ὄλα αὐτὴ τὴ στιγμή εἶναι μπερδεμένα καὶ ἀόριστα. Δὲν μπορεῖ νὰ πάρῃ ἀπόφασι.

Σ' αὐτὸ τὸ μεταξὺ ὅμως δυὸ ἄνθρωποι, ποὺ ἔχουν βγῆ ἀπὸ τὸ τρεχαντήρι, ἔρχονται πρὸς τὸ μέρος του. Μπροστὰ βαδίζει ὁ ἓνας, κρατῶντας ἓνα ἀνασημμένο φανάρι. Πίσω ἔρχεται ὁ ἄλλος. Ὁ πρῶτος, ἀπὸ τὰ ρούχα ποὺ φοράει, φαίνεται ἀπλὸς ναύτης. Ὁ δευτέρος ὅμως σίγουρα εἶναι ἀξιωματικός, γιὰτὶ ἡ στολὴ του εἶναι γεμάτη χρυσάφια καὶ ἐπωμίδες.

— Ἄλτ!, βγάζει ἓνα οὐρλιαχτὸ ὁ Στραπάτσος.

Οἱ δυὸ ἄντρες στέκουν ξαφνιασμένοι.

— Ἀξιωματικὸς τοῦ ναυαρχείου!, λέει ὁ ἓνας. Θέλουμε τὸν διοικητή.

— Δὲν ἐπιτρέπεται!, ἀποκρίνεται ὁ Κεφαλλονίτης. Πίσω γιὰτὶ σὰς ἔφαγα τὸ μάτι!

Καὶ προτείνει τὸ ὄπλο ἔτοιμος νὰ πυροβολήσῃ.

— Δὲν ἄκουσες τί σοῦ εἶπα; ρωτᾷ ὁ ἀξιωματικός. Θέλω τὸ διοικητὴ σου. Εἶναι ἐπείγουσα ἀνάγκη. Μᾶς εἰδοποίησαν πὼς αὐτὸς ὁ σεῖτᾶν Ἀστρακάρης τριγυρνᾷ μὲ ἄλλους δυὸ ληστὲς στὸ Καδικοῖ.

— Σικασμός!, διατάζει ὁ Στραπάτσος. Πρὶν ἀπ' ὄλα μὴ βρίζῃς, γιὰτὶ θὰ φάμε τὰ μουστάκια μας. Ὁ Ἀστρακάρης δὲν κάνει παρέα μὲ ληστὲς!

Ὁ ἀξιωματικὸς τὰ χάνει. Τρελλὸς πρέπει νὰ εἶναι αὐτὸς ὁ στρατιώτης! Μὰ τὸν Ἀλλάχ, τρελλοὺς φρουρὸς δάξουν στὶς πόρτες μιᾶς τόσο μεγάλης μπαρουταποθήκης; Εἶναι ἄνω ποταμῶν! Αὐριο θὰ

τὸ ἀναφέρῃ στὸν καπουδᾶν πασᾶ καὶ ὁ διοικητὴς τῆς ἀποθήκης θὰ τιμωρηθῆ αὐστηρά.

— Λοιπὸν, τί θὰ κάνης; Θὰ ξυπνήσης τὸ διοικητὴ σου; Ναὶ ἢ ὄχι;

Ὁ Στραπάτσος φέρνει τὰ δυὸ δάχτυλα στὸ στόμα καὶ βγάζει τρία ἄγρια σφυρίγματα.

— Τί κάνεις, ὦρέ, ἐκεῖ;

— Στέλνω τὴν εἰδοποίησι!

Δὲν ἄκουσες;

Τώρα ὁ ἀξιωματικὸς εἶναι βέβαιος ὅτι ἔχει νὰ κάνῃ μ' ἓνα παλαβὸ καὶ προχωρεῖ ἀπειλητικὰ πρὸς τὸ μέρος του. Ὁ Στραπάτσος πετάει τὸ ντουφέκι του γιατί δὲ θέλει νὰ πυροβολήσῃ. Οἱ πυροβολισμοὶ θ' ἀναστατώσουν τὴ φρουρά. Πετάει τὸ ντουφέκι καὶ τραβάει τὸ σπαθί του. Τὴν ἴδια στιγμή ἄμως ὁ ναύτης ποῦ κρατᾷ τὸ λαδοφάναρο μουντάρει ἀπάνω του. Ἐχει τραβήξῃ κι' αὐτὸς τὸ γιαταγάνι του καὶ μουντάρει γεμάτος λύσσα. Ἄλλὰ ὁ Στραπάτσος ξέρεי νὰ φυλάγεται. Μ' ἓνα σάλτο ἀποκρούει τὸ χτύπημα καὶ τὴν ἀμέσως ἐπόμενη στιγμή τὸ σπαθί του σφυρίζει διαγράφοντας μιὰ θανάσιμη τροχιά στὸν ἀέρα. Ὁ δεξιὸς ὤμος τοῦ Τούρκου κομματιάξεται καὶ τὸ γιαταγάνι του βροντᾷε στὸ χῶμα...

— Ἄτιμε!, οὐρλιάζει ὁ ἀξιωματικὸς, καθὼς βλέπει τὸν ναύτη νὰ σωριάζεται. Θὰ τὸ πληρώσης με τὴ ζωὴ σου ἀμέσως.

Ἐχει βγάλει τὸ πιστόλι του

κι' ἐτοιμάζεται νὰ ρίξῃ. Ἄν πυροβολήσῃ, ἔλα θὰ εἶναι χαμένά: Ὁ κοντοχόντρος Κεφαλωνίτης καταλαβαίνει πὼς δὲν ἔχει πολὺ καιρὸ. Κάνει μιὰν ἀπεγνωσμένη προσπάθεια καὶ πετάει μὲ μιὰ σβέλτη κίνησι τὸ σπαθί του πρὸς τὸ μέρος του. Ἡ βαρεῖα λεπίδα τινάζεται σὰ σαῖτα καὶ ὁ Τούρκος δέχεται ἓνα θανάσιμο χτύπημα στὸ μέτωπο. Γέρνει πρὸς τὰ ἔμπρος, διπλώνεται στὰ δυὸ καὶ γονατίζει ἀφήνοντας ἓνα βογγητό.

— Δεῦτε λάβετε τελευταῖον ἀσπασμόν...

— Βούλωστο, Γεράσιμε! Θὰ σηκώσης ἔλο τὸ Καδικιοῖ στὸ πόδι με τὰ ψαλτικά σου! Φεύγουμε!, κόβει τὸν ψαλμὸ στὴ μέση κάποιος.

— Ἐν τάξει; ρωτᾷε ὁ Στραπάτσος.

— Ἐν τάξει, Γεράσιμε! Φεύγουμε γιατί σὲ λίγο θ' ἀρχίσουν οἱ φωταφίες...

ΤΟ ΤΡΕΧΑΝΤΗΡΙ

Κ ΑΘΩΣ ἀπομακρύνονται μὲ γοργὸ βῆμα, ἀπὸ τὴν εἴσοδο τοῦ πύργου, ὁ Νικήτας διακρίνει στὴν τσιμεντένια προβλήτα διπλωματωμένο τὸ τούρκικο τρεχαντήρι. Ὁ Στραπάτσος τοῦ ἐξηγεῖ μὲ δυὸ λόγια τὰ καθέκαστα.

— Αὐτὸ τὸ καράβι μᾶς χρειάζεται, λέει τὸ παιδί. Ἐλάτε μαζί μου.

Στὴν προβλήτα σουλατσικρεῖ ἓνας Τούρκος σκοπός. Τὸν πλησιάζουν ἀθόρυβα. Τὸ ἑλληνόπουλο ἔχει ἐτοιμάσει κίό-

λας μιά μεγάλη θηλειά από σκοινί. "Όλα πρέπει να γίνουν χωρίς φασαρία. Το μικρό σκάφος μονάχα με αφινιδιασμό μπορεί να πέση στα χέρια τους. Το σκοινί τινάζεται πρὸς τὸ μέρος τοῦ Τούρκου καὶ ξετυλίγεται σὰ φίδι, στὸν ἀέρα. Μέσα σ' ἓνα δευτερόλεπτο, ἡ θηλειά αἰχμαλωτίζει τὸν σκοπὸ καὶ τὸν κρατᾷ ἀκίνητο. Πρὶν προφτάσῃ νὰ καταλάβῃ τί τοῦ συμβαίνει, αἰσθάνεται νὰ τὸν σέρνουν στὸ σκοτάδι. Αὐτὸ τὸ ξαφνικὸ τοῦ κόβει τὴν ἀνάσα καὶ τὴ μιλιὰ. Μὰ ὅστερα ἀπὸ μιά στιγμή, καὶ νὰ θέλῃ, δὲν μπορεῖ νὰ μιλήσῃ. Ὁ Στρατᾶτος ἀνεβοκατεβάζει δυὸ φορὲς τὴς γροθιές του καὶ τὸ κρανίον τοῦ Τούρκου βροντᾷ ὡς τούμπανο.

— Καθαρὴ δουλειά!, γρυλλίζει ὁ Κεφαλλονίτης. Ὁ ἄργησις πολὺ νὰ ξυπνήσῃ...

Με γοργὰς κινήσεις γλιστροῦν τώρα σὰν φαντάσματα πρὸς τὸ πρεχαντήρι. Στὴν πρῆμην τοῦ στέκου κοιτάζοντας κατὰ τὸ πέλαγος καὶ κουβεντιάζοντας ἀνυποψίαστοι οἱ τρεῖς ναῦτες, ποῦ ἀποτελοῦν τὸ πλῆρωμά του. Πρῶτος σαλτάρει, δρασκελίζοντας τὴ χαμηλὴ κουπαστή, στὸ κατάστρωμα ὁ Νικήτας, με τὴν πιστόλα στὸ χέρι.

— Ἀπάνω τὰ χέρια, μπουομάδες!, διατάζει.

Ἐκεῖνοι γυρίζουν ξαφνιασμένοι. Ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς, ἀναγνωρίζει τὸ παιδί καὶ τὰ μάτια του γεμίζουν τρόμο.

— Εἶναι ὁ Ἀστρακάρης!,

ψελλίζει. Ἄλλάχ! Ἄλλάχ!

Ταυτόχρονα ρίχνονται καὶ οἱ τρεῖς στὴ θάλασσα γιὰ νὰ σωθοῦν.

— Στὰ πανιά!, ἀκούγεται πάλι ἡ φωνὴ τοῦ Νικήτα.

Τὸ Ἑλληνόπουλο δίνει τὸ παράδειγμα. Κινεῖται σβέλτα καὶ οἱ ἄλλοι βοηθοῦν. Σὲ λίγα λεπτά, τὸ τρεχαντήρι μ' ἀπλωμένα ὄλα του τὰ πανιά ξεκινᾷ, ἀφήνοντας πίσω του τὸν κόρφο. Ὁ Ἀστρακάρης κάθεται στὸ τιμόνι...

— Γιὰ ποῦ τὸ βάλαμε; ρωτᾷ με ἀπορία ὁ Στραπάτσος.

— Γιὰ τὴν Ἑλλάδα, Γεράσιμε!, ἔρχεται ἡ ἀπάντησις.

Ὁ Στραπάτσος γυρίζει καὶ κυττᾷ με γορλωμένα μάτια τὸν Νικήτα.

— Μ' αὐτὸ τὸ καρυδότσουφλο;

— Ναί, μ' αὐτό!, ἀποκρίνεται τὸ παιδί καὶ χαμογελάει.

Ξαφνικὰ ἀκούγεται ἓνας τρομακτικὸς κρότος. Ταυτόχρονα, τεράστιες γλώσσες φωτιᾶς τινάζονται πρὸς τὸν οὐρανὸ σὰν νὰ θέλουν νὰ πιᾶσουν τὰ ἄστρα. Φοβερὲς ἐκρήξεις καὶ βροντὲς γεμίζουν τὴ νύχτα. Ὁλάκερο τὸ Καδίκιοι συγκλονίζεται καθέμελο. Τούφες ἄσπρου καπνοῦ σκεπάζουν τὸν πρὶν λίγες στιγμὲς ἤραμο κόρφο. Οἱ φλόγες ἀνανακλῶνται ἀνατριχιαστικὰ στὴ θάλασσα. Ἡ μεγαλύτερη μπαρουταποθήκη τῆς Ἰσταμποῦλ εἶναι τώρα φλόγες καὶ στάχτη...

— Ἐξοχα!, κραυγάζει ὁ

Στραπάτσος, "Άρχισε ή πα-
ράστασι...

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΤΟ ΜΙΚΡΟ τρεχαντήρι με
τους τρεις "Ελληνες σκί-
ζει τώρα σα σάϊτα τα
νερά. Το έμπειρο χέρι του Νι-
κήτα, που κάθεται στο τιμό-
νι, το οδηγεί προς τα δυτικά,
κάπου έκει προς τα Στενά,
από όπου ύστερα ανοίγεται ο
δρόμος προς την ελευθερία.
'Αλλά τα πράγματα δεν είναι
καθόλου εύκολα. 'Η έκρηξι τής
μπαρουταποθήκης έχει σηκώ-
σει στο πόδι το στρατό και
την άρμάδα. Μικρά βοηθητικά
σκάφη τρέχουν προς τον τό-
πο τής καταστροφής.

— Θαρρώ πως θαχουμε
γλέντι!, λέει ο κοντόχοντρος
Κεφαλλονίτης καθώς βλέπει
ένα άπ' αυτά να έρχεται προς
το μέρος τους.

Τα χέρια του αρχίζουν να
έτοιμάζουν τους δυναμίτες.

— Τώρα μπορούν να κο-
πιάσουν!, γρυλλίζει μέσα άπ'
τά δόντια του.

Το μικρό τούρκικο σκάφος
έχει πλησιάσει τώρα αρκετά
το τρεχαντήρι κι' ένας από
τους Τούρκους που βρίσκον-
ται μέσα, βγάζει μιá άγρια
κραυγή.

— Σταματήστε! Μπουγι-
ουριτι του σουλτάνου να γί-
νουν έρευνες σ' όλα τα καρά-
βια.

— "Οχι!, λέει ο Νικήτας
χαμογελώντας. Δέ θα σταμα-
τήσουμε!

Οί Τούρκοι, βλέποντας πως

το τρεχαντήρι δεν σταματάει,
ρίχνονται ξεπίσω του. 'Ο Νι-
κήτας κόβει έπίτηδες ταχύτη-
τά: Θέλει νάρθουν πιό κον-
τά...

Το 'Ελληνόπουλο λογαριά-
ζει με το μάτι την απόστασι
που τους χωρίζει από το τούρ-
κικο. Περιμένει ακόμα λίγο να
ζυγώσουν πιό πολύ. "Υστερα
γυρίζει στον Στραπάτσο που
περιμένει.

— "Αϊντε, Γεράσιμε!, δια-
τάζει. Στείλε τους μερικά
μπουρλότα να σταματήσουν
να φωνάζουν!

'Ο Στραπάτσος βγάζει ένα
βρυχηθμό και φουχτιάζει τους
δυναμίτες. 'Η ίσκα του τσακ-
μακιού του είναι άναμμένη κιό-
λας. Βάζει φωτιά στο φυτήλι
και τινάζει το πρώτο μπουρ-
λότο προς το μέρος του τούρ-
κικου. "Ενα μικρό κόκκινο ά-
στράκι — το φυτήλι που και-
γεται — διαγράφει μιá καμ-
πύλη στο σκοτάδι και πέφτει
στο καράβι που τους κυνη-
γάει. Σχεδόν άμέσως πετάει
και το δεύτερο. Δυό ισχυρές
έκρηξεις, ή μιá πίσω από την
άλλη, γεμίζουν με βροντές τή
θάλασσα. Κραυγές άγωνίας
και τρόμου φτάνουν στ' αυτά
τους. Το τούρκικο τινάζεται σε
χίλια κομμάτια στον άέρα.

— Ζήτω ή λευτεριά!, φω-
νάζει ο Στραπάτσος.

— Το νού σου, Γεράσιμε.
Κατάπλευρα έρχεται άλλο καρά-
βι.

— 'Εν τάξει. Θα τους πε-
ριποιηθούμε κι' αυτούς! Μη
στενοχωριέσαι...

Το άλλο καράβι που έρχε-

ται καταπάνω τους είναι κι' αυτό ένα τούρκικο μικρό βοηθητικό. Οί Τούρκοι, που έχουν δη' το πρώτο να τινάζεται στον αέρα, καταλαβαίνουν πώς μέσα σ' αυτό το τρεχαντήρι κάτι ύποπτο συμβαίνει. Μανιοβράζουν λοιπόν τώρα να του κόψουν το δρόμο και πυροβολούν.

— "Αλτ!

— "Αμέσως, έφτασε!, αποκρίνεται ο κοντόχοντρος Κεφαλλονίτης.

Αυτή τη φορά δε χρειάζονται δυο μπουρλότα. Με το πρώτο μπουρλότο που στέλνει, το τούρκικο βοηθητικό κόβεται στα δύο κι' οί έπίβάτες του, όσοι άπομένουν, ύστερα από την έκρηξη του δυναμίτη, ζωντανόί, βρίσκονται στη θάλασσα θιάζοντας κραυγές άπελπισίας.

— Ν' αρχίσω να ψέλνω;

— Τα μάτια σου άνοιχτά!, αποκρίνεται το παιδί. "Αρχίσανε να μάς κυνηγάνε.

Το τρεχαντήρι για μιá στιγμή μὴ βρίσκεται σχεδόν κυκλωμένο άπ' όλες τις μπάντες και χαλάζει πέφτουν οί σφαίρες στις κουπαστές και στα ξάρτια του. "Ο Νικήτας "Αστράκάρης όμως, ψύχραιμος στο τιμόνι, κρατάει την πορεία που χρειάζεται. Κάτω από το στίβαρό του χέρι το μικρό σκάφος παίρνει άπότομες κλίσεις και πραγματοποιεί άκροβατικές στροφές, γλιστράει σά φίδι ανάμεσα από τον κλοιό και σκορπίζει γύρω του με τα μπουρλότα το θάνατο και την καταστροφή. "Οσα από τα

τούρκικα ζητάνε να το ζυγώσουν κομματίζονται άπ' τα μπουρλότα του Στραπάτσου κι' ή θάλασσα γεμίζει πτώματα...

Είναι μιá ήρωϊκή έξορμησι, άνώτερη άπό κάθε περιγραφή, προς την έλευθερία. Το τρεχαντήρι με τους τρεις "Ελληνες σκορπίζει το θάνατο και συνεχίζει την πορεία του. "Υστερα από μιá ώρα δεν ύπάρχει πιá κανείς να το κυνηγά. Μιá ξαφνική μπόρα που ξεσπασε γεμίζει με πηχτό πύοσι το πέλαγος και κάνει πιο σκοτεινή τη νύχτα. Το μικρό σκάφος, με φουσκωμένα όλα του τα πανιά, ξεμπουκάρει άπό τα Στενά και βγαίνει στην άσπρη θάλασσα.

Τα ξημερώματα βρίσκεται άνοιχτά στο Μούδρο.

— Θαρρώ πώς ξεφύγαμε, λέει ο Νικήτας. Οί Τούρκοι θα ψάχνουν ακόμα να μάς βρούν στο Βόσπορο.

"Η θάλασσα είναι άγρια, αλλά το σκάφος είναι γερό και άντέχει. "Εκεϊνος που ύποφέρει λίγο, γιατί ζαλίζεται, είναι ο "Αργύρης. "Αλλά ή χαρά που του φέρνει ή σκέψη ότι σε λίγο, ύστερα από τόσα χρόνια άπουσίας, θα ξαναπατήση τ' αγαπημένα χώματα της πατρίδας, τον γεμίζει κουράγιο.

— Μη σάς νοιάζει για μένα!, λέει. Δεν είναι τίποτα, θα μου περάση.

Κατά το μεσημέρι όμως γίνεται κάτι που δεν το περιμένει κανείς. Καθώς κρατούν πορεία προς την όστρια, βλέπουν από μακριά ένα μεγάλο

καράβι πού ταξιδεύει. Κρατάει αντίθετη ρότα και όλοένα πλησιάζει τή γραμμή πού κρατάνε. 'Ο Νικήτας τό κυττάζει με ιδιαίτερη προσοχή.

— Είναι τό καράβι μας!, βγάζει ξαφνικά μιὰ φωνή πού φτάνει ως τόν ουρανό ό Στραπάτσος. Είναι τό «'Ελευθερία ή Θάνατος». Σωθήκαμε!

Τό παιδι δέν πιστεύει στα μάτια του. Ναι! "Έχει δίκη ό Στραπάτσος. Είναι τό λατίνι τό δικό του. Τό αγαπημένο του καράβι. Τό χέρι τής Θείας Πρόνοιας είναι φανερό πώς τó ώδηγησε αυτήν άκρ-βώς τήν ώρα σ' αυτά τά νερά.

* * *

Μισή ώρα αργότερα ό Νικήτας κι' οι δυό σύντροφοί του πατούν στο κατάστρωμα τού «'Ελευθερία ή Θάνατος». Φαντάζεται ό καθένας τή θερμή ύποδοξη πού τούς γίνεται. "Όλοι είναι βαθειά συγκινημένοι πού ξαναβλέπουν τόν νεαρό καπετάνιο τούς. 'Ο 'Αστράκάρης ζητάει με αγωνία νέα για τόν ξεσηκωμό τού Γένους και μαθαίνει πώς όλα πάνε καλά. Είναι ένθουσιασμένος.

— Ξέχασα όμως με τήν κουβέντα νά σου συστήσω τόν λεβέντη πού σέ αντικαθιστούσε όσον καιρό μάς έλειπε, λέει ό καπετάν Μάρκος, ό ασπρομάλλης λοστρόμος. Είναι λίγο μικρός, μα τó λέει ή καρδιά του.

— Ποιός είναι; ρωτάει ξαφνιασμένος ό Νικήτας.

— Νάτος!

"Ένα όμορφο αμούστακο

παλληκάρι πλησιάζει χαμογελώντας πρós τó μέρος του. Φοράει ναυτικές βράκες, φέοι στο κεφάλι κι' έχει κρεμασμένο στή μέση τó γιαταγάνι του και στο ζωνάρι περασμένα τά πιστόλια του. Τό παιδι άνοίγει διάπλατα τά μάτια του σά νά βλέπη ένα άπίστευτο όνειρο.

— 'Ανθή!, ξεφωνίζει. 'Ανθή μου!

— Νικήτα!, άποκρίνεται ή κοπέλλα πού είναι ντυμένη άντρικά και ρίχνεται στήν άγκαλιά του. Σέ ξαναβλέπω, επί τέλους, αγαπημένε μου...

Μένουν για μερικές στιγμές άγκαλιασμένοι, βουθοί άπ' τή συγκίνηση και τή μεγάλη χαρά πού τούς πνίγει.

— Μα πώς βρέθηκες εδώ; ρωτάει ύστερα άπό λίγο τó 'Ελληνόπουλο.

— Πολεμάω κι' έγώ για τó τó Γένος, λέει χαμογελώντας τó κορίτσι. Δέν είναι μονάχα οι άντρες πού πολεμάνε τόν τύρανο. Κι' οι 'Ελληνίδες τώρα παίρνουν μέρος στόν άγώνα. 'Η άραβωνιαστικιά σου φυσικά δέν μπορούσε νά μείνη πίσω...

Τό 'Ελληνόπουλο τής χαϊδεύει τά μαλλιά.

— Σέ καμαρώνω, 'Ανθή!, λέει. 'Από εδώ κι' έμπρός θα πολεμάμε ό ένας πλάϊ στόν άλλο.

Και, γυρίζοντας κατά τó μέρος τού λοστρόμου, συνεχίζει:

— "Αϊντε καπετάν Μάρκο!

Βάλε πλήρη κατά τὸ Μωρησὶ.
 "Ἐχω πολλὰ νὰ πῶ στοὺς κα-
 πετανέους. Κι' ὕστερα ἀνοι-
 γάμαστε πάλι στὸ πέλαγος κι'
 ἀρχίζουμε τὴν παλιά μας τέ-
 χνη. Τὰ μπουρλότα!

— Ἐν τάξει, καπετάνιο!
 *Ἐγινε!

Δέκα λεπτά ἀργότερα, τὸ
 «Ἐλευθερία ἢ Θάνατος» σκί-

ζει τὰ νερὰ τῆς ἄσπρης θά-
 λαισας μὲ ρότα κατὰ τὸ Μω-
 ρησὶ. Ἡ πατρίδα, ποὺ ἀγωνί-
 ζεται νὰ ξαναβρῆ τὴ λευτεριά
 τῆς θάχῃ σὲ λίγο τρεῖς και-
 νούργιους στρατιῶτες. Δυὸ
 ἄντρες κι' ἓνα παιδί, ποὺ θ'
 ἀρχίσουν πάλι νὰ παίζουν κο-
 ρῶνα - γράμματα τῆ ζωῆ τους
 πολεμῶντας τὸν τύραννο...

Τ Ε Λ Ο Σ

Συγγραφεὺς: Π. ΠΕΤΡΙΤΗΣ

*Απαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΜΠΟΥΡΛΟΤΙΕΡΗΣ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

Γραφεῖα: Ὁδὸς Λέκκα 22 ♦ Ἀριθ. 8 ♦ Τιμὴ δραχ. 2

Οἰκονομικὸς Δ)ντής: Γεώρ. Γεωργιάδης, Σφιγγῶς 38.
 Δημοσιογραφικὸς Δ)ντής: Στέλιος Ἀνεμοδουράς, Ἀθηνῶν
 καὶ Φιλελλήνων, Ἄνω Ἡλιούπολις. Προϊστάμενος Τυπο-
 γραφείου: Ἄν. Χατζηβασιλείου, Ἀμαζόνων 25, Καλλιθέα.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Μὲ τὸ τεύχος αὐτὸ τελειώνει τὸ ὑπέροχο μυθ-
 στόρημα «Ὁ Μικρὸς Μπουρλοτιέρης», ποὺ τόσο ἔχει
 ἐνθουσιάζει τὰ Ἑλληνόπουλα. Ὅσοι θέλουν νὰ δέσουν
 τὰ τεύχη τους σὲ τόμο, νὰ τὰ φέρουν στὰ γραφεῖα
 μας (Λέκκα 22, Ἀθῆναι). Ἡ διβλίοδεσις κοστίζει 5
 δραχμές. Ὁ τόμος, καινούργιος, κοστίζει 20 δραχμές
 (14 δρχ. γιὰ ὅσους ἔχουν ταυτότητα «Μ. Ἡρώς»).
 Τὰ ταχυδρομικὰ εἶναι 2 δραχμές.

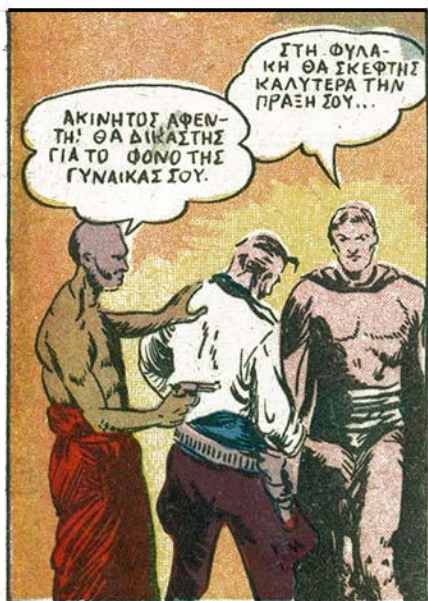

ΤΟΝ ΑΚΟΥΖΑΤΕ;
ΟΜΟΛΟΓΗΣΕ! ΦΕΥΓΑ-
ΤΕ ΑΠΟ ΜΠΡΟΣ ΜΟΥ ΝΑ
ΤΟΝ ΠΡΟΛΑΒΩ. ΑΝΘΙΣ-
ΤΕ ΤΟΠΟΛΙΠΟΝ!

ΠΑΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΜΑ-
ΧΑΙΡΙ ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕ-
ΝΕΙ, ΠΡΟΣΕΞΕ ΤΟ,
ΓΙΑΤΙ ΔΑΓΚΝΕΙ ΠΡΟ-
ΤΑ ΕΚΕΙΝΟΝ ΠΟΥ
ΤΟ ΚΡΑΤΑΕΙ!

ΤΡΕΛΛΑΘΗΚΑ!
ΤΟ ΜΑΧΑΙΡΙ ΜΟΥ
ΓΙΝΕΤΑΙ ΦΙΔΙ...

ΑΚΙΝΗΤΟΣ ΑΦΕΝ-
ΤΗ! ΘΑ ΔΙΚΑΣΤΗΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΦΟΝΟ ΤΗΣ
ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΟΥ.

ΙΣΤΗ ΦΥΛΑ-
ΚΗ ΘΑ ΣΚΕΦΤΗΣ
ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΤΗΝ
ΠΡΑΞΗ ΣΟΥ...

Κ' ΕΣΥ ΛΕΑΝΑ
ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΑ-
ΘΗΣ ΝΑ ΔΙΑΛΕΓΗΣ
ΠΙΟ ΚΑΛΑ Τ' ΑΦΕΝ-
ΤΙΚΑΣΟΥ.
ΩΣΤΟΣΟ, ΟΠΟΤΕ
ΜΕ ΧΡΕΙΑΣΤΗΣ
ΞΕΡΕΙΣ ΠΟΥ ΘΑ
ΜΕ ΒΡΗΣΙ.

Γ' ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ
ΤΑΜΠΟΥ.
ΔΕΝ ΘΑ ΤΟ
ΞΕΧΑΣΩ ΠΟΤΕ.